

Dr. Palágyi Tivadar*

Külföldi hírek az iparjogvédelem területéről

Amerikai Egyesült Államok

A) Az Intellectual Property Owner Association (IPOA, a Szellemtulajdon-jogok Tulajdonosainak Egyesülete) nevű kereskedelmi szervezet 2015 júliusában javasolta a Kongresszus tagjainak, hogy terjesszenek a Szenátus Jogi Bizottsága elé egy javaslatot a kereskedelmi titkok védelmére vonatkozó törvényről, mert – miként levelükben kifejtették – a rendelkezésre álló jogi eszközök nem tudják hatékonyan gátolni a kereskedelmi titkok ellopását, és összeegyeztethetetlenek a szellemi tulajdonra vonatkozó egyéb, így például a szabadalmak, védjegyek és szerzői jogok bitorlására vonatkozó törvényekkel.

A Szenátus Jogi Bizottsága 2015. december 2-án tartott meghallgatást a törvénytervezetről, amelynek elfogadásától szakkörökben azt várják, hogy az Egyesült Államokban a kereskedelmi titkok erős oltalomban fognak részesülni, és megvédésükre szövetségi bíróságok előtt nyílik majd lehetőség.

B) Kalifornia Északi Kerületének bírása, *Lucy Koh* 2015. szeptember 18-án elrendelte, hogy a Samsung fizessen 548 176 477 USD-t az Apple-nek. Ez a döntés egy 2012. évi ítéletből származik, amely 930 millió USD fizetésére kötelezte a Samsungot. Koh bírónő annak ellenére hozott döntést, hogy az Apple-nek az ügyben érintett egyik szabadalmát az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegyhivatala (US Patent and Trademark Office, USPTO) Szabadalmi Fellebbezési Bírósága (Patent Appeal Board, PAB) 2014 decemberében megsemmisítette, de ez a határozat még nem végleges. Ezért a Samsung arra kérte a bírónőt, hogy vagy szüneteltesse az eljárást, vagy pedig rendeljen el új eljárást. A bírónő azért hozott döntést, mert egyetértett az Apple-nek azzal az állításával, hogy teljesen bizonytalan a PAB-döntés jogerőre emelkedésének az időpontja. A bírónő arra is hivatkozott, hogy a Szövetségi Kerületi Fellebbezési Bíróság (Court of Appeal for the Federal Circuit, CAFC), miután a Samsung fellebbezett a bírónő 2012. évi ítélete ellen, a szabadalombitorlásért megítélt 930 millió USD összegű kártérítést 548 millió USD-re csökkentette.

2015. augusztus 23-án a CAFC teljes tanácsa (*en banc*) elutasította a Samsung újbóli meghallgatásra vonatkozó kérelmét.

A Samsung bejelentette, hogy a legfelsőbb bíróságnál kíván fellebbezést benyújtani.

C) Az *Apple* szabadalmi pert veszített a *Wisconsin Egyetemmel* (University of Wisconsin) szemben, és a pillanatnyi helyzet szerint komoly (valószínűleg több száz millió USD) bírságot kell fizetnie, mert engedély nélkül használt egy, az egyetem licencadó részlege által birtokolt mintát.

* Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft.

A bitorlási keresetet a *University of Wisconsin Alumni Research Foundation* nyújtotta be, azt állítva, hogy az Apple által az A7, A8 és A8X chipekben használt technológia bitorolja az egyetem 1998-ban engedélyezett szabadalmát. Az Apple válaszként azt állította, hogy a szabadalom érvénytelen. Ezt a véleményt nem osztotta egy kerületi bírósági esküdtszék, amely úgy döntött, hogy a szabadalom érvényes. A bíróság most azon dolgozik, hogy megállapítsa az Apple által kártérítésként fizetendő összeget. Továbbá az esküdtszék azt is meg fogja állapítani, hogy az Apple szándékosan bitorolt-e; ha ez bebizonyosodik, ez megtöbbszörözheti az Apple által fizetendő bírságot.

Itt megjegyezzük, hogy a Wisconsin Egyetem nem első ízben fordul bírósághoz szabadalmi vitáinak rendezése érdekében. 2008-ban az *Intelt* perelte be ugyanennek a szabadalomnak a bitorlásáért. Ezt az ügyet peren kívüli egyezséggel zárták le, mielőtt a bíróság tárgyalást tűzött volna ki. A megegyezés fejében fizetendő összeget nem hozták nyilvánosságra, azonban egyes források szerint az Intel a szabadalom használatának jogáért 110 millió USD átalányösszeget fizetett.

D) A Második Kerületi Fellebbezési Bíróság 2015. május 13-án hozott döntésével hatálytalanított egy döntést, amely szerint a United States Polo Association (USPA) megszegte egy, a New York Déli Kerületi Bírósága által ellene 30 évvel korábban, a *Ralph Lauren* (Lauren) luxuscég keresete alapján hozott bírói tiltást.

A Második Kerületi Fellebbezési Bíróság döntése szerint az USPA által árusított napszemüvegek, amelyeken pólót játszó két lovas ábrázoló logó volt látható, nem sértették a Lauren javára 1984-ben hozott bírósági döntést, amely megtiltotta az USPA-nak, hogy olyan termékeket árusítson, amelyeken egy pólóütőt lendítő pólójátékos látható.

2009 és 2012 között az USPA közel 1 millió olyan napszemüveget adott el, amelyeken a bíróság által „kettős lovas védjegyként” említett logó volt feltüntetve.

A Lauren 2010-ben pert indított a New York Déli Kerületi Bíróságánál az USPA ellen azt állítva, hogy az utóbbi vállalat megszegte a bírói tiltást. 2013-ban ez a bíróság a Lauren javára döntött, megállapítva, hogy az USPA által a szemüvegek eladása az 1984. évi bírói tiltás semmibevétele volt.

A Második Kerületi Fellebbezési Bíróság azonban kétségbe vonta, hogy a bírói tiltás minden piacra vonatkozik, és a két fél közötti korábbi viták ütköző eredményeire utalt. 2003-ban ugyanis New York Déli Kerületi Bírósága úgy döntött, hogy a „kettős lovas védjegy” ruházaton alkalmazott három változata nem bitorolta a Lauren védjegyeit, és így azokkal az USPA nem sértette a bírói tiltást. 2012-ben viszont ez a bíróság úgy döntött, hogy a védjegy illatszerekkel kapcsolatos használata a bírói döntés megsértését jelenti.

A 2015. májusi döntésben a Második Kerületi Fellebbezési Bíróság bírójája, Ralph Winter azt állapította meg, hogy a fenti döntések „a legkevésbé sem jelentették” azt, hogy a „kettős lovas védjegy” használata nem jelent bizonyos piacokon bitorlást. Ezért újbóli megfontolásra visszaküldte az ügyet New York Déli Kerületi Bíróságának.

Ausztrália

Tíz évnél hosszabb ideig tartó tárgyalások után az Ausztrál Szövetségi Parlament elfogadta a kínai–ausztrál szabad kereskedelmi megállapodást (China–Australia Free Trade Agreement, ChAFTA), miután azt világos többség támogatta. A ChAFTA-t Ausztrália miniszterelnöke, *Tony Abbott* és Kína kereskedelmi minisztere, *Gao Hucheng* 2015. június 17-én írta alá. Az ilyen jogalkotás törvényerőre emelkedéséhez szükséges szokásos időt figyelembe véve a vonatkozó törvény előreláthatólag 2016 első felében lép hatályba.

A ChAFTA olyan kétoldalú szabad kereskedelmi megállapodás, amely megszünteti a vámokat ausztrál és kínai vállalatok kétoldalú kereskedése esetén. A megállapodás teljes mértékű hatálybalépése után a Kínába irányuló ausztrál export 95%-a vámmentes lesz.

A ChAFTA aláírása azt jelenti, hogy Ausztrália egy évnél alig hosszabb idő alatt szabad kereskedelmi megállapodást írt alá három fontos kereskedelmi partnerével: Dél-Koreával, Japánnal és Kínával. A Kínával kötött egyezmény azonban a legfontosabb Ausztrália számára, mert a 107 milliárd AUD összegű export és az 52 milliárd AUD összegű import Ausztrália teljes kereskedelmének több mint a negyedét teszi ki.

Egy szabad kereskedelmi egyezmény működésének középpontjában természetesen a szellemi tulajdon áll. A ChAFTA szellemitulajdon-védelmi rendelkezései jelentősen javítani fogják az ausztrálok üzletkötési lehetőségeit Kínában, és ez *vice versa* is érvényes.

A ChAFTA angol szövege 161 oldalas dokumentum, amelyben a szellemi tulajdonra vonatkozó rész a 17 fejezet közül a tizenegyedik. Ez rendelkezéseket tartalmaz többek között a nemzeti kezelésre, a jogérvényesítésre, az országhatáron alkalmazandó rendszabályokra, a földrajzi árujelzőkre és az együttműködésre vonatkozólag.

A rendelkezések közül különösen fontos a 11.5 cikk, amely a nemzeti kezeléssel foglalkozik. Ennek nem annyira a szövege lényeges, mert gyakorlatilag csak megerősíti a felek már meglévő kötelezettségeit a TRIPS-megállapodás alapján, mint inkább a hatása. A nemzeti kezelésre vonatkozó rendelkezés alapján ugyanis mindegyik kormány garantálja, hogy a másik ország polgárai nem részesülnek kevésbé kedvező kezelésben, mint a saját állampolgárok. Ez önmagában az egyik legjelentősebb tényező, amely társul a jelenlegi ausztrál–kínai üzleti együttműködéshez.

A szellemi tulajdont tárgyaló fejezet arra vonatkozó kötelezettségvállalást is tartalmaz, hogy Ausztrália és Kína továbbra is együttműködik a szellemitulajdon-védelmi vizsgálatok és lajstromozási rendszerek, valamint a kinyilvánítatlan információ oltalma területén.

A ChAFTA egyúttal változtat majd azon, hogy mostanáig az ausztrál vállalatok sokkal aktívabbak voltak a kínai szellemitulajdon-védelem keresésében, mint a kínai vállalatok az ausztráliai hasonló oltalom iránti érdeklődésben. A megállapodás jelentős mértékben növelni fogja a kínai vállalatok ausztráliai bejelentési tevékenységét, és fejleszteni fogja az ausztráliai és az új-zélandi exportpiacokat a kínai vállalatok számára.

Belgium

A) Szabadalmi ügyekben az illetékességet Belgiumban 2015. január 1-jével a Brüsszeli Kereskedelmi Bíróságra ruházták. Előzőleg, a jogérvényesítésre vonatkozó, 2007. évi 2004/48 európai irányelv belgiumi hatálybalépésekor ezt az illetékességet Antwerpen, Brüsszel, Gent, Mons és Liège kereskedelmi bíróságaira ruházták. A Brüsszeli Kereskedelmi Bíróságra most ruházott jog a 2015. január 1-jét követően benyújtott valamennyi szabadalmi ügyre vonatkozik. A bíróság egyaránt rendelkezik holland és francia nyelvű részleggel.

Ezzel a változással kárba vész a másik négy város kereskedelmi bíróságának szabadalomjogi szakértelme. A változást viszont az indokolta, hogy Belgiumban 2014-ben összesen csak 20 szabadalmi ügyet bíráltak el első fokon.

B) Belgiumban a bírósági kódex 1022. cikke úgy rendelkezik, hogy perekben a győztes felek nem kaphatják meg az ügyvédi díjak azon részét, amely meghaladja a 2007. október 26-i királyi rendeletben meghatározott maximumot. Ez a rendelet egy mátrixot alkalmaz, amely átlagos, minimális és maximális költségtérítést ad. Ennek megfelelően a bíróságok a maximum és a minimum közötti összegeknek megfelelő költségtérítést állapíthatnak meg az ügy körülményei alapján. A törvényes összeg rendszerint nem elegendő a felek jogi képviselése tényleges költségeinek a fedezésére.

A *Rovi v. Telenet*-ügyben az alperes azt állította, hogy a bírósági kódex 1022. cikkében az ügyvédi díjak fedezésére megállapított törvényes felső határ nem egyeztethető össze a 2004/48 sz. európai irányelv 14. cikkében foglaltakkal. Ennek alapján az Antwerpeni Fellebbezési Bíróság 2015. január 26-án az Európai Unió Bíróságához (Court of Justice of the European Union, CJEU) fordult a 14. cikk értelmezését kérve. E cikk szerint az Európai Unió tagállamainak biztosítaniuk kell, hogy „általános szabályként a sikeres fél ésszerű és méltányos jogi költségeit és egyéb kiadásait a vesztes fél fedezze, kivéve, ha a méltányosság ezt nem engedi meg”.

Amennyiben a CJEU azt állapítja meg, hogy a belga rendszer sérti a jogérvényesítési irányelv 14. cikkét, ez arra kényszerítené a belga törvényhozást, hogy a szellemi tulajdonvédelmi ügyekben törölje a felső összeghatárt, vagy pedig vállaljon állami felelősséget az irányelv helytelen átvételéért. Ez viszont veszélyeztethetné az egész rendszert, mert a nem szellemi tulajdonvédelmi ügyek felei kifogásolhatnák, hogy nincs tárgyilagos indoka a szellemi tulajdonvédelmi ügyek eltérő kezelésének.

Brazília

A Brazil Szabadalmi és Védjegy hivatal és az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegy Hivatala 2015. november 19-én együttműködési megállapodást írt alá arról, hogy Brazíliában gyorsított szabadalmi vizsgálatra (Patent Prosecution Highway, PPH) vonatkozó kísérleti programot indítanak, amelyet kezdetben két évre az olaj- és gázipar területén benyújtott

szabadalmi bejelentésekre korlátoznak, vagy annyi időre, ameddig mindkét ország a programban való részvételtől számított 150 szabadalmi bejelentés elemzését elvégzi. A PPH-program azokra a brazil szabadalmi bejelentésekre is vonatkozik, amelyeket a brazil hivatalnál a program beindulásának napja előtti három éven keresztül nyújtottak be.

Egyesült Arab Emírségek

A) Az Egyesült Arab Emírségek Gazdasági Minisztériumának védjegyfőosztálya körlevélben jelentette be, hogy 2015. december 6-tól kezdve új elektronikus szolgáltatást vezet be. Ennek megfelelően ettől az időponttól kezdve védjegybejelentéseket és megújítási kérelmeket csak online úton fogadnak el. Védjegyügynökök azonban más úton is eljuttathatnak hivatalos iratokat a védjegyfőosztályhoz.

B) Egy kuvaiti kereskedő az Egyesült Arab Emírségek Védjegyhivatalánál 2014. december 16-án kérelmet nyújtott be a CAMEL EXQUISITE CAKES AND DESSERTS ábrás védjegy lajstromozása iránt. A védjegybejelentést 2015. február 1-jén publikálták a hivatalos közlönyben.

A török *Yildiz Holding Inc.* (Yildiz) e védjegybejelentés ellen felszólalást nyújtott be saját CAMEL MASTER védjegye alapján. A felszólalást a következőkkel indokolta.

– A kifogásolt védjegy kiejtés, általános megjelenés és áruk vonatkozásában megtévesztően hasonlít a saját védjegyéhez.

– A kifogásolt védjegy lajstromozása félrevezetné a vásárlóközönséget a termékek eredetét illetően, és a két védjegy összezavarná a fogyasztókat.

– Saját védjegyét számos közép-keleti országban lajstromoztatta.

– Saját védjegyét 2012 óta lajstromoztatta az Egyesült Arab Emírségekben és több szomszédos országban.

– A kifogásolt védjegy lajstromozása tisztességtelen versenyhez vezetne, és bitorolná az ő védjegyjogait.

A védjegyhivatal helyt adott a felszólalásnak, és megszüntette az egyesült arab emírségekbeli védjegybejelentési eljárást.

Egyesült Királyság

Az Egyesült Királyságban a híres emberek („celebek”) általában a passing-off törvényre támaszkodnak képmás-/nyilvánosságjogaik védelme érdekében, mert az Egyesült Királyság bíróságai egyértelműen nyilvánvalóvá tették, hogy egy híres személynek (vagy bárki másnak) nincs olyan joga, hogy szabályozza arcképének másolási jogát. (A *passing-off* törvény tiltja, hogy egy kereskedő hamisan úgy állítson be árukat vagy úgy kínáljon szolgáltatásokat, mintha azok a saját áruai vagy szolgáltatásai lennének.)

Az Egyesült Királyságban a celebek eredményesen próbálták kiterjeszteni a passing-off törvényt olyan esetekre, amikor a közönség helytelenül hiszi azt, hogy a kérdéses híresség támogatja a kérdéses termékeket. *Eddie Irvine*, a visszavonult brit autóversenyző esetében az Egyesült Királyságban helyt adtak egy passing-offra vonatkozó kérelemnek, amikor a *Talk Sport Radio* Eddie Irvine hamisított fényképeit használta fel egy hirdetési füzetben, amelyet a bíróság megtevesztőnek ítélt, mert az hamisan keltette azt a benyomást, hogy Eddie támogatta a hirdetett termékeket.

Az Egyesült Királyság Fellebbezési Bírósága (UK Court of Appeal, CA) nemrég helyt adott *Rihanna* passing-off kérelmének, megismételve azt a tételt, hogy az Egyesült Királyságban nem létezik képmásra vagy jellemre vonatkozó jog, amikor az alperes tevékenységei olyan hamis beállításhoz vezetnek, amely kárt okozott vagy okozhatott a felperes jó hírnevének; ez passing-off-ot okozhat.

A helyzet a többi állam legtöbbször eltérő, így például az Egyesült Államokban és Olaszországban, ahol a hírességek számára képmás-/nyilvánosságjogokra vonatkozó oltalmat biztosítanak, és elismerik az ezzel kapcsolatos kereskedelmi értéket. Ezekben az országokban a hírességek megakadályozhatják képmásuk jogosulatlan használatát harmadik felek által.

Az Egyesült Királyság bíróságai a múltban megakadályozták, hogy harmadik felek visszaéljenek celebekhez tartozó dolgokra való hivatkozással, megállapítva, hogy ha egy alperes tisztességtelen előnyre tesz szert egy „híres védjegy uszályán lovagolva”, ez passing-offnak minősül. Az egyesült királyságbeli bíróságok azonban óvatosak celebek képmás-jogának a bevezetésével, és megtartják azt a nézetüket, hogy ha az angol törvény alapján ilyen jogot kell védeni, ez a parlamentre, nem pedig a bíróságokra háruló feladat. Ezért az angol törvény állásfoglalása gyakorlatilag változatlan maradt arra nézve, hogy a celebek milyen mértékig gátolhatják meg az Egyesült Királyságban képmásuk használatát.

Itt említjük meg, hogy a szokásjogot alkalmazó államokban, ahol nem ismerik el tulajdonjogként a személyiségi jogokat, a hírességek újabban a passing-off kiterjesztett formáját használják olyan eszközként, amellyel érvényesíthetik személyiségi jogaikat. Ennek megfelelően olyan hírességek, akiknek a fényképét vagy nevét engedélyük nélkül használták, eredményesen indíthatnak pert, ha bizonyítékuk van arra, hogy egy terméket vagy egy szolgáltatást az ő nevükkel hirdetnek vagy használnak.

Egységes európai szabadalom

Az egységes európai szabadalommal (unitary patent) kapcsolatban az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) tevékenységét felülvizsgáló Eseti Bizottság (Select Committee) egyetértésre jutott arra nézve, hogyan osszák el az egységes európai szabadalmak fenntartásáért a szabadalomtulajdonosok által fizetett megújítási díjakból származó jövedelmet. Az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) részéről várható megállapodás szerint a megújítási díjak

50%-ára az ESZH jogosult, míg a másik 50%-ot az egységes szabadalmi rendszerben részt vevő tagállamok között kell felosztani.

Ez a megállapodás fontos előrelépést jelent az egységes szabadalmi rendszer megvalósítása felé vezető úton – mondta Benoît Battistelli, az ESZH elnöke, majd hozzáfűzte, hogy az ESZH a maga részéről kész bevezetni a rendszert, feltéve, hogy a tagállamok időben ratifikálják az Egységes Szabadalmi Bíróságot létrehozó egyezményt. Ebben az esetben az első egységes európai szabadalmakat már 2016 második felében engedélyezni lehetne.

A megújítási díjak elosztási kulcsára vonatkozó megállapodás a 2015. júniusi egyezményt követi, amely szerint a fizetendő díjak durván annak a szintnek felelnek meg, amelynek megfelelő díjat rendes körülmények között akkor kellene fizetni, ha a bejelentő a hagyományos európai szabadalmi rendszer szerint a négy legfontosabb államot jelölné meg. Mint-hogy 2015. szeptember 30-án Olaszország csatlakozott az egységes európai szabadalmi csomaghoz, ez a díjszint még vonzóbbá vált.

Európai Szabadalmi Hivatal

Egy engedélyezett szabadalom ellen az Európai Szabadalmi Egyezmény 100. cikkében felsorolt okok alapján lehet felszólalni a szabadalom megadásától számított 9 hónapon belül. Az ESZE 84. cikkében foglaltak be nem tartása nem ok a felszólalásra, vagyis az engedélyezett igénypontok világosságának a hiánya nem ad okot az engedélyezett szabadalom elleni felszólalásra. Ha azonban egy szabadalom ellen felszólaltak, a felszólalás vizsgálatát az ESZE 101. cikke szerint kell elvégezni.

Az ESZE 101(3) cikke előírja, hogy ha a szabadalomtulajdonos az engedélyezett igénypontok módosítását javasolja, a felszólalási osztálynak döntenie kell arról, hogy a módosított szabadalom és a találmány, amely arra vonatkozik, kielégíti-e „ennek az Egyezménynek a követelményeit”. Ha a követelmények valóban ki vannak elégítve, a felszólalási osztálynak el kell rendelnie, hogy a szabadalmat a módosított formában fenn kell tartani. Az ESZE 101(3) cikke megállapítja, hogy a felszólalási osztálynak figyelembe kell vennie, vajon a módosított szabadalom kielégíti-e az ESZE követelményeit, így az ESZE 84. cikkét, és ezért, miként fentebb említettük, a világosság követelményét is. Ez elkerülhetetlenül felveti a kérdést, hogy a felszólalás alatt milyen mértékben lehet kifogásolni a módosított igénypontok világosságát.

Ezt a kérdést felterjesztették az ESZH Bővített Fellebbezési Tanácsának, amely most G 003/14 számmal publikálta válaszát.

A G 003/14 ügyben a felszólalással megtámadott szabadalom tulajdonosa olyan segédigényponti kérelmet nyújtott be, amelyben az engedélyezett független 1. igénypontot az engedélyezett 3. függő igénypont beiktatásával módosította. Az engedélyezett 3. igénypont jellemzői a világosság hiányát okozták, nevezetesen azzal, hogy az igényelt dolog „lényegileg a teljes felületén” be van vonva. Az akkori ütköző joggyakorlat fényében a felszólalási osztály

felkérte a Bővített Fellebbezési Tanácsot, hogy világítsa meg, vajon a felszólalási osztálynak vagy a fellebbezési tanácsnak kell-e vizsgálnia a módosított független igénypontok világosságát, amikor a módosítás a már engedélyezett független és függő igénypontokban meglévő jellemzők kombinációjából származik.

A Bővített Fellebbezési Tanácsnak a következő kérdéseket kellett megválaszolnia.

1. A „módosítások” kifejezést úgy kell-e érteni, hogy az magában foglalja a szó szerinti beiktatását (a) az engedélyezett függő igénypontok elemeinek és/vagy (b) a teljes engedélyezett függő igénypontoknak egy független igénypontba, úgyhogy a felszólalási osztálynak és a fellebbezési tanácsoknak az ESZE 101(3) cikke alapján mindig meg kell vizsgálniuk az eljárás alatt így módosított független igénypontok világosságát?

2. Ha az első kérdésre adott válasz pozitív, a független igénypont világosságának a vizsgálata ilyen esetekben korlátozva van-e a beiktatott jellemzőkre, vagy pedig azt ki lehet terjeszteni már a módosíthatlan független igénypontban meglévő jellemzőkre is?

3. Ha a Bővített Fellebbezési Tanács válasza az első kérdésre negatív, akkor mindig ki van-e zárva az így módosított független igénypontok világosságának a vizsgálata?

4. Ha az így módosított független igénypontok világosságának a vizsgálata nem mindig szükséges, és nincs is mindig kizárva, akkor milyen feltételeket kell alkalmazni annak eldöntésekor, hogy egy adott esetben kell-e vizsgálni a világosságát?

Válaszában a Bővített Fellebbezési Tanács különösen azt elemezte, vajon az igénypontok módosítása hátrányosan befolyásolja-e az olyan szabadalom fenntartását, amelyben az említett módosítás csupán annyit jelent, hogy egy függő igényponti jellemzőt beiktatnak a független igénypontokba, ami azonban nem világos módosított igénypontot eredményez. A Bővített Fellebbezési Tanács három különböző megközelítést azonosított, amelyeket a fellebbezési tanácsoknak követniük kell, amikor azt kell megfontolniuk, hogy a felszólalási eljárásban kétségbe lehet-e vonni módosított igénypontok világosságát.

A Bővített Fellebbezési Tanács rámutatott, hogy vannak a „hagyományos” esetek, amelyek követik a T 301/87 és a T 227/88 döntést, amelyekben megállapították, hogy a módosított igénypontok világosságát csak akkor lehet kétségbe vonni, ha maga a módosítás vitte be a világosság hiányát, úgyhogy a világossággal kapcsolatos kifogást nem lehet figyelembe venni, ha az nem az elvégzett módosításból származott.

A Bővített Fellebbezési Tanács által azonosított egy másik megközelítés az „eltérő” esetekre vonatkozik, például a T 1459/05 ügy szerinti esetre, amelyben a Bővített Fellebbezési Tanács döntése szerint józan megfontolás tárgyává lehet tenni a világosság figyelembevételét az engedélyezett igénypontok kombinálását követően, mert a kapott kombináció fontos ahhoz, hogy különbséget lehessen tenni a megnevezett technika állásához viszonyítva. Itt a Bővített Fellebbezési Tanács két példát említ: az egyik a T 656/07 ügy, amelyben a Bővített Fellebbezési Tanács úgy döntött, hogy joga van a teljes ESZE-t alkalmazni, ideértve az ESZE 84. cikkét is, amikor a felszólalási eljárás folyamán a szabadalmas által kért módosításokat veszi figyelembe; a másik a T 459/09 ügy, amelyben a Bővített Fellebbezési Tanács

úgy döntött, hogy a felszólalási eljárásban minden lényeges módosítást, még ha az csupán a megadott szabadalom igénypontjainak szó szerinti kombinációjából áll is, alapos vizsgálatnak kell alávetni annak érdekében, hogy eleget tegyenek az ESZE valamennyi követelményének.

A T 1459/05 és a T 656/07 döntésben követett tágabb megközelítést arra a tényre alapozott érvek támasztották alá, hogy az ESZH elővizsgálati osztályai az engedélyezés előtti eljárásban kevesebb figyelmet szentelnek a függő igénypontokra, úgyhogy a felszólalási eljárásokban több figyelmet kell fordítani a függő igénypontok jellemzőire, és így lehetőséget kell biztosítani ahhoz, hogy meg lehessen semmisíteni a bármilyen hibával rendelkező szabadalmakat. A Bővített Fellebbezési Tanácsot azonban nem győzték meg ezek az érvek.

A Bővített Fellebbezési Tanács véleménye szerint nem lehet kétségbe vonni, hogy az ESZE 84. cikke része az egyezménynek az ESZE 101(3) cikke szerinti célokra. Ennek következtében, amikor a leírásból vett jellemzőket iktatnak be egy engedélyezett igénypontba, a módosított igénypontot meg kell vizsgálni abból a szempontból, hogy ezek a jellemzők mind önmagukban, mind az igénypontok jellemzőinek a maradékával kombinálva megfelelnek-e az ESZE 84. cikkében foglaltaknak. A Bővített Fellebbezési Tanács azonban megállapította, hogy a 101(3) cikk szövegösszefüggésére tekintettel az ESZE tárgya és célja az említett cikk szemszögéből vizsgálva nem az, hogy az igénypontok bármilyen módosítása az engedélyezett igénypontok teljes újbóli vizsgálatához vezessen, annál is kevésbé, mert egy ilyen lehetőség megengedné egy felszólalónak, hogy nemkívánatos késedelmeket okozzon az ESZE 84. cikke szerinti legkülönbözőbb kifogások támasztásával.

Végül a Bővített Fellebbezési Tanács az elé terjesztett kérdésekre a következőképpen válaszolt.

Azt vizsgálva, hogy az ESZE 101(3) cikke szempontjából egy módosított szabadalom kielégíti-e az ESZE követelményeit, a szabadalom igénypontjai csak akkor vizsgálhatók az ESZE 84. cikke követelményeinek való megfelelés szempontjából, ha a módosítás az ESZE 84. cikkével összeegyeztethetetlen anyagot visz be az igénypontokba.

A bejelentők mindenképpen helyesen teszik, ha meggyőződnek arról, hogy világos meghatározásaik vagy korlátozásaik vannak minden olyan kifejezésre, amelyre esetleg vissza akarnak majd vonulni a felszólalási eljárásban módosított igénypontjaik megvédése érdekében, ezáltal elkerülve annak a kockázatát, hogy módosított igénypontjaik ellen felszólaljanak, vagy azokat az ESZE 84. cikke követelményeinek való meg nem felelés miatt elutasítsák.

Az Európai Unió Bírósága

A) A *Seattle Genetics Inc. (Seattle) v. Österreichisches Patentamt*-ügyben az Európai Unió Bíróságának kellett eldöntenie azt a kérdést, hogy a gyógyászati termékekre engedélyezett szabadalmi oltalomnak mi a tényleges időtartama.

A CJEU-t arra kérték fel, hogy határozza meg a nemzeti szabadalmi hivatalok által használandó azon időpontot, amelytől a kiegészítő oltalmi tanúsítvány (supplementary protection certificate, SPC) oltalmi idejét kell számítani. Az az időpont érvényes-e, amikor a forgalombahozatali engedélyt (marketing authorisation, MA) elfogadja az egészségügyi hatóság, vagy pedig az az időpont, amelyben a döntést közlik a kérelmezővel? Jääskinen főtanácsnok véleményét követve a CJEU úgy döntött, hogy a vonatkozó időpont az, amelyben az MA tulajdonosát értesítik arról, hogy az MA-t engedélyezték.

Az Európai Unió törvényhozása azért biztosítja az SPC lehetőségét, hogy kompenzálja a szabadalomtulajdonost az MA engedélyezéséhez vezető hosszadalmas eljárás miatt a szabadalmi oltalom terén elszenvedett veszteségért. Az Európai Unióban gyógyászati terméket nem lehet forgalomba hozni a vonatkozó hatóság által kiadott MA nélkül.

Zavaros azonban a helyzet azzal kapcsolatban, hogyan kell számítani az SPC oltalmi idejét. Az Európai Unió jogalkotása szerint ezt „a terméknek a közösség piacán való első forgalomba helyezési időpontja” alapján kell kiszámítani. A CJEU döntése szerint ez az időpont a döntés kérelmezővel való közlésének az időpontja.

Ezzel a döntéssel a CJEU véget vetett annak a bizonytalanságnak, amellyel mind az innovatív-, mind a generikusgyógyszer-ipar kénytelen volt szembenézni, amikor meg kellett határoznia a szabadalmi oltalom tényleges időtartamát; itt ugyanis rendkívül nagy kereskedelmi értéke van annak a további időszaknak, általában kettőtől öt napnak, amely az MA engedélyezése és a bejelentő értesítése között eltelik. Ez annál inkább is így van, mert egy gyógyszertermék iránti érdeklődés általában a szabadalmi oltalom vége felé éri el a legmagasabb szintet. Ha ezt figyelembe vesszük, a termékenkénti további napok száma minden egyes tagállamban, ahol a terméket forgalmazzák, megszorozva egy innovatív vállalat portfóliójában levő termékek számával, messze nem jelentéktelen.

Itt azt is figyelembe kell venni, hogy bár az SPC-ügycik az Európai Unión belül harmonizálva vannak, a szabadalmak nemzeti jogok maradnak, és az SPC-eket a nemzeti szabadalmi hivatalok engedélyezik. A CJEU fenti döntését követően a tagállamok között nem maradhatnak fenn eltérések az SPC oltalmi idejének számításakor figyelembe veendő időponttal kapcsolatban, vagyis az Európai Unión belül egységes SPC-időtartamokat kell figyelembe venni, és így az is lehetővé válik, hogy a versengő generikus vállalatok biztonsággal kiszámíthassák egy szabadalom oltalmi idejének lejárati időpontját.

B) A CJEU nemrég választ adott az Angol Felsőbíróóság (English High Court, EHC) három kérdésére, amelyek a csokoládégyártó két versenytárs, a *Nestlé* és a *Cadbury* között öt éve folytatott vitában egy négy tagból álló („négyujjú”) csokoládékészítmény védjegyének lajstromozhatóságára vonatkoztak. A kérdéseket és a CJEU azokra adott válaszait az alábbiakban ismertetjük.

1. Meg kell-e tagadni egy védjegylajstromozásra irányuló kérelmet, ha az alaknak három lényeges jellemzője van, amelyek közül kettő műszaki eredmény eléréséhez szükséges, és ezért nem lajstromozható, a harmadik viszont lajstromozható?

A CJEU válasza: A 2008/95 európai irányelv tiltja a lajstromozást, mert a három jellemző egymástól függetlenül működik, és a lajstromozási kérelmet elutasítják, ha a jellemzők közül csak egy is nem lajstromozható.

2. Az irányelvet úgy kell-e értelmezni, hogy az gátolja olyan alakok lajstromozását, amelyek műszaki eredmény eléréséhez szükségesek?

A CJEU válasza: Az irányelv csak azzal a móddal kapcsolatban tiltja a lajstromozást, ahogyan a végtermékek működnek, de nem érinti az áruk gyártási módját (fogyasztói szempontból ez nem fontos).

3. A védjegy bejelentőjének bizonyítania kell-e, hogy a személyek érintett osztálya a védjegyet a bejelentő áruival/szolgáltatásaival társítja, vagy a személyek érintett csoportjának csupán egy jelentős részével kell bizonyítani? Vagyis ha a védjegy megkülönböztető jelleggel rendelkezik, úgyhogy lajstromozható, elegendő-e, ha a bejelentő azt bizonyítja, hogy az észszerűen jól informált közönség jelentős része társítja a 3D négyujjú alakot a Nestlével?

Ez a kérdés azt a további kérdést veti fel, hogy ha az ujjak száma és a közöttük levő vajatok kiképzése szükséges egy könnyen törhető csokoládészelet előállításához, de a derékszögű alak disztinktív volt az „édességek, sütemények és cukrászsütemények” áruosztályban és ezért lajstromozható, a 3D alaktól meg kell-e tagadni a védjegyoltalom lajstromozását?

A CJEU válasza: Ahhoz, hogy egy 3D alakra védjegyoltalmat lehessen adni és bizonyítható legyen, hogy az megkülönböztető jellegre tett szert, a védjegybejelentőnek bizonyítania kell, hogy a személyek érintett osztálya csupán a 3D alak alapján és a védjegybejelentő egyéb védjegyeire való utalás nélkül felismeri az árukat (vagy szolgáltatásokat).

A CJEU döntése a megkülönböztetőképesség bizonyításával kapcsolatban különösen a Nestlé számára fontos, mert négytagú csokoládészelete 3D alakjának képesnek kell lennie arra, hogy a Nestlét az áruk tulajdonosaként azonosítsa további védjegyekre, vagyis a jól ismert KITKAT vagy HAVE A BREAK szóvédjegyre való utalás nélkül.

Európai uniós védjegy

A közösségi védjegyet (community trademark, CTM) mintegy 15 évvel ezelőtt hozták létre, és mostanáig lényegileg változatlan maradt. A mai gazdasági környezet azonban szükségessé tette a reformot, aminek az a célja, hogy a nemzeti sajátságokat, amelyek megmaradtak a tagállamok között, harmonizálják, és egyúttal egyszerűsítsék a CTM-rendszer elemeit.

Az Európai Bizottság 2011. május 24-én közleményt tett közzé, amelyben kinyilvánította, hogy „szükség van az Európai Unió védjegyrendszerének korszerűsítésére”.

Elkészítették a reform szövegtervezetét, és azzal kapcsolatban az Európai Parlament, a Bizottság és a Tanács 2015 áprilisában egyezsége jutott.

A változtatásokat a Parlament újra jóváhagyta, és a végleges szöveget a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (BPHH, Office for Harmonization in the Internal Market, OHIM) 2015. december 24-én publikálta a hivatalos lapban az Európai Parlament és a Tanács 2015/2424

számú rendeleteként, amely lényegesen módosította a Tanács 207/2009 számú rendeletét a közösségi védjegyről.

Az új rendeletet az Európai Unió hivatalos lapjában 2015. december 24-én publikálták. A rendelet, amely része egy, az európai uniós védjegyrendszer általános felülvizsgálatát célzó törvényalkotói reformcsomagnak, 2016. március 23-án lépett hatályba.

Az új rendelet a BPHH nevét az Európai Unió Szellemtulajdon-védelmi Hivatala (European Union Intellectual Property Office, EUIPO) névre és az általa engedélyezett védjegy nevét európai uniós védjegyre változtatta.

A további legfontosabb változásokat az alábbiakban foglaljuk össze.

Lényegesen változott a díjszerkezet, amely azonos lesz mind a védjegy első benyújtásakor, mind annak megújításakor. Így a díj a korábbi 900 EUR-ról (három osztályig) 850 EUR-ra csökken egy osztályra vonatkozó bejelentés esetén, míg a megújítási díj 1350 EUR-ról (három osztályig) 850 EUR-ra csökken egy osztályra vonatkozó megújítás esetén; két osztályra vonatkozó megújítás díja 900 EUR és három osztályra vonatkozó megújítás díja 1050 EUR lesz; a további osztályokra vonatkozó megújítás díja osztályonként 150 EUR lesz mind megújítás, mind bejelentés esetén.

A változás kiterjed az áruk és szolgáltatások eddigi tág megjelölésének a korlátozására is, aminek a célja a védjegy által nyújtott oltalom körének világosabb meghatározása. Ilyen vonatkozásban lényeges változás, hogy a 2012. június 22. előtt benyújtott olyan védjegybejelentések, amelyek a Nizzai Nemzetközi Osztályozás címeire kértek oltalmat, az oltalmi kör korlátozását fogják elszenvedni, mert az osztályok megadásában szereplő kifejezéseket azok szó szerinti jelentéseként fogják értelmezni, azonban a védjegytulajdonosoknak 2016. szeptember 24-ig jogukban áll pontosítani, hogy az oltalmi kört milyen árukra és szolgáltatásokra kívánják kiterjeszteni, amelyeket nem fed a cím szó szerinti jelentése.

A módosítás kiterjed a rendelet 4. cikkére, amely meghatározza, hogy milyen jelzéseket lehet védjegyként lajstromozni. Az új szövegben nem szerepel a „*grafikusan ábrázolható bármilyen megjelölés*” kifejezés, amely a fő korlátozást jelentette a nem szokványos, vagyis a hang- és egyéb védjegyek esetén.

A 7. cikk módosítása azonban meg fogja nehezíteni az alakok védjegyként való lajstromozását, mert azt a mintakövetelmények szerint fogják megítélni, amivel a tervezők kreativitását és a fogyasztók ízlését fogják jobban igénybe venni.

Az új rendelet számos kisebb módosítást is tartalmaz, amelyek többsége a korábbi szöveg pontosítását vagy világosabbá tételét célozza. Ezek közül megemlítjük az európai uniós védjegy hatályának a korlátozását személynevekkel kapcsolatban, amelyeket a kereskedelemben mindig lehet használni, feltéve, hogy ez a használat összhangban van az ipari vagy kereskedelmi ügyekben a tisztességes gyakorlattal.

A felszólalási eljárás kapcsán fontos változás, hogy ha a felszólalást korábbi európai uniós védjegy jogosultja nyújtja be, a bejelentő kérelmére igazolnia kell a felszólalás alapját képező korábbi közösségi védjegy tényleges használatát az európai uniós védjegybejelentés napját

vagy elsőbbségi napját megelőző öt évre, ellentétben a korábbi követelménnyel, amely a bejelentés meghirdetését megelőző öt évre vonatkozott.

Az Európai Unió tagországainak nemzeti hivatalai számára három év áll rendelkezésre ahhoz, hogy hatályosítsák ezeket a változásokat.

Az Európai Unió Törvényszéke

A) Az Európai Unió Törvényszéke (General Court of the European Union, GC) 2015. június 16-án úgy döntött, hogy a *Lego* közösségi LEGO védjegye, amely kis figuráinak az alakjára vonatkozik, érvényes annak ellenére, hogy műszaki funkciója van.

A *Lego* közösségi védjegyet 2011-ben az angol *Best-Lock* vállalat támadta meg, amely azzal érvelt, hogy a védjegy alakját az áruk jellege határozza meg, és az alakok összekötési módja együtt műszaki hatást hoz létre.

A *Best-Lock* támadását a BPHH törlési osztálya elutasította. A *Best-Lock* ezután 2013-ban a BPHH negyedik fellebbezési tanácsához fordult. Ez 2014-ben elutasította a *Best-Lock* érveit. Döntése szerint az Európai Unió védjegy törvénye nem zárja ki az alakkal rendelkező árukat a védjegyoltalomból, és a játékokat számos különböző úton lehet előállítani.

A *Best-Lock* arra is hivatkozott, hogy a játékgurák mozognak, és mert a gurák lábai alatt levő nyílások lehetővé teszik egyéb legóteglákkal való összekötésüket, az elemek tervezése műszaki funkciót eredményez. Ezek az érvek azonban nem győzték meg a GC-t, mert nem képezték a minta lényeges jellemzőit, és mert a *Best-Lock* elmulasztotta megemlíteni, hogy egy játékguráig milyen műszaki eredmény elérésére képes. Emellett a *Best-Lock* azt sem közölte, hogy a BPHH döntése miben volt hibás; ehelyett „fellebbezésében azokat az érveket ismételte, amelyeket a BPHH előtti eljárásban már előadott”.

B) A GC megerősítette, hogy fennáll az összetévesztés valószínűsége a *YOO* és a *YO* védjegy között számos áru és szolgáltatás vonatkozásában, ideértve az ételmezési szolgáltatást, valamint az ételek és az italok számos kategóriáját.

A *Yoo Holdings* (*Yoo*) a BPHH-nál kérelmezte a *YOO* szó közösségi védjegyként való lajstromozását a 43. áruosztályban éttermi szolgáltatásokra, kávéra, ételbárra és ételszállítási, valamint étel- és italárusítási szolgáltatásokra. Az *Eckes-Granini Group GmbH* (*Eckes*) felszólalt a *Yoo* védjegybejelentése ellen korábbi német *YO* szóvédjegye és az Európai Uniót megjelölő nemzetközi *YO* védjegye alapján, amelyeket a 29., 30. és 32. áruosztályban lajstromoztatott többek között élelmiszerekre, édességekre, sörökre és számos üdítőitalra. A BPHH helyt adott a felszólalásnak, és elutasította a *Yoo* bejelentését.

A *Yoo* a BPHH második fellebbezési tanácsánál nyújtott be fellebbezést, amelyet azonban a tanács elutasított. Ez ellen a *Yoo* a GC-nél keresett jogorvoslatot. Fellebbezésében azt állította, hogy a tanács tévedett, amikor hasonlóságot állapított meg a korábbi védjegyek által védett áruk és az általa igényelt szolgáltatások között. Arra is hivatkozott, hogy a jelzések eltérők, és így nem áll fenn az összetévesztés valószínűsége. A GC azonban azt állapított

ta meg, hogy az igényelt szolgáltatások kiegészítői voltak a korábbi védjegyek által fedett áruknak. Különböző árukat, így édességeket és cukrászsüteményeket gyakran szolgálnak fel éttermekben, és ennek eredményeként az áruk közeli rokonságban voltak ezekkel a szolgáltatásokkal.

A Yoo azzal is érvelt, hogy a fogyasztók feltételeznék, hogy az ilyen árukat gyártó vállalatok eltérnek azoktól, amelyek az éttermeknek szállítják az árukat. A GC nem értett egyet ezzel az állítással sem, megállapítva, hogy a gyártók és a szállítók gyakran azonosak. Ezért a GC arra a következtetésre jutott, hogy a tanács helyesen állapította meg az áruk és a szolgáltatások hasonlóságát.

A GC azt is leszögezte, hogy a fellebbezési tanács megalapozottan talált nagyfokú vizuális hasonlóságot a védjegyek között. A kiejtési hasonlósággal kapcsolatban a GC azt állapította meg, hogy csupán angolok ejtenék ki eltérően a két védjegyet, ez azonban nem elég a szavak megkülönböztetéséhez.

A fogalmi hasonlósággal kapcsolatban csupán a spanyolul és az angolul beszélők találhatnának különbséget, mert a „yo” szó spanyolul „én”-t jelent, angolul pedig üdvözlő szóként használható, de ez nem változtat a két szó által keltett általános benyomáson.

A Yoo arra is hivatkozott, hogy a korábbi védjegyek az átlagnál gyengébb megkülönböztetőképesége van. A GC azonban megismételte, hogy a megkülönböztetőképeség csupán egyike azoknak a tényezőknek, amelyeket figyelembe kell venni az összetévesztés valószínűségének a megállapításánál. A fentiek alapján a GC is elutasította a Yoo fellebbezését.

C) A GC úgy döntött, hogy a francia sportszergyártó *Lacoste* vállalat krokodillogója nagymértékben disztinktív, ezért elutasította egy lengyel vállalat hasonló logónak közösségi védjegyként való lajstromozása iránti kérelmét.

A svájci *Nestlé* vállalat közösségi védjegyként kívánta lajstromoztatni a NOURISHING PERSONAL HEALTH kifejezést. Ebben az ügyben a GC szintén 2015 októberében hozott döntése megállapítja, hogy a lajstromoztatni kívánt kifejezés „hirdetési üzenet”, amely nélküli a megkülönböztető jelleget, és ezért nem lajstromozható.

Franciaország

A most tárgyalt ügyben a francia MOULIN ROUGE védjegyet birtokló vállalat kizárólagos védjegylicenciát adott annak a vállalatnak, amely kabaréműsort szolgáltat ilyen név alatt. A védjegyet 1973-ban lajstromozták, és azóta rendre megújították. A lajstromozás a 16. és a 21. áruosztály termékeire (írószerke, irodai kellékek és üvegáruk) történt.

A védjegyjog tulajdonosa és a használati engedély tulajdonosa tudomást szerzett arról, hogy egy másik vállalat eladásra kínál ceruzatartókat, számítógépegereket és poháralátéteket, amelyeken a Moulin Rouge felirat látható a Moulin Rouge homlokzatának vagy egy vörös malomnak a rajzával együtt. Ezért a védjegy tulajdonos és a használati engedély tulaj-

donosa pert indított e vállalat ellen védjegybitorlás, tisztességtelen versenybe ütköző cselekedet és élősködő magatartás miatt. A felperesek keresetét azonban a bíróság elutasította.

Végül a felperesek a legfelsőbb bíróságnál nyújtottak be fellebbezést. Az is elutasította a felperesek keresetét, mert azon a véleményen volt, hogy a Moulin Rouge nevet csak idegenforgalmi látványossággént írták le anélkül, hogy befolyásolták volna azon áruk eredetének a garantálását, amelyeken a védjegy fel volt tüntetve. Bár ezt a nevet üzleti tevékenység folyamán használták, az ilyen használatot nem lehet védjegyhasználatnak tekinteni, mert nélkülözzte a védjegy által biztosított megkülönböztető szerepet. Ezért a legfelsőbb bíróság szerint a Moulin Rouge név használata nem tekinthető bitorló cselekedetnek.

E döntésével a legfelsőbb bíróság egyetértett az alsófokú bíróságokkal, amelyek arra a következtetésre jutottak, hogy nem történt védjegybitorlás.

A legfelsőbb bíróság azt is megállapította, hogy a fellebbezési eljárásokban az alperes nem próbált előnyre szert tenni a licenctulajdonos hírnevéből (ez megfelelne az élősködő tevékenységnek). Azt is megállapította, hogy az alperes nem végzett olyan tevékenységet, amely a fogyasztók megtévesztéséhez vezetne az áruk eredetét illetően (ami a tisztességtelen versenyt tiltó törvénybe ütköző cselekedet lett volna). A legfelsőbb bíróság szerint az alperes termékein csupán Párizs fő emlékműveit és turistanevezetességeit azonosította nevük szerint, és a Moulin Rouge vonatkozásában nem utalt ennek az intézménynek a kereskedelmi tevékenységére.

Gambia

Gambia kormánya 2015. szeptember 18-án letétbe helyezte a Szellemi Tulajdon Világszervezetének (WIPO) genfi irodájánál a Madridi Jegyzőkönyvhöz való csatlakozás okmányát. Ennek megfelelően a nemzetközi szerződés Gambiára nézve 2015. december 18-án lépett hatályba.

Hongkong

Az ügyben szereplő *Tsit Wing* felperes régi hongkongi teagyártó. Az alperes a *TWG Tea* szingapúri teavállalat tulajdonosa. Az ügyben hozott bírósági döntés megalapozott jogi elveket alkalmaz, a védjegytulajdonosok és talán minden pereskedő számára némi hasznos bölcsességet is tartalmaz.

A felperes vállalatok a *Tsit Wing* csoporthoz tartoznak, amely Hongkongban 1932 óta folytat üzleti tevékenységet, főleg mint kávé- és teatermékek nagykereskedője, de újabban márkás kávé- és teagépeket is forgalmaz, és instant italtermékeket is szállít szupermarketeknek. 2006-ban kávéra, teára és cukorra lajstromoztatta az alábbi két védjegyet:

2006 előtt a felperes másmilyen védjegyet használt, mégpedig csupán a tw betűket, vagyis nem a TWG védjegyet, és 2006 után, bár folytatólag használta a lajstromozott védjegyeket is, előnyben részesítette a tw betűket.

Az alperes a *The Wellness Group* részét képezi, amelyet Szingapúrban 2008-ban alapítottak abból a célból, hogy kifejlesszenek egy csúcsminőségű nemzetközi luxus teamárkát. Az ötlet *Manoj Mohan Murjani*, egy szingapúri üzletember és *Taha Bioqđib*, egy marokkói származású francia üzletember találkozásán született; a francia ebben az időben a *Mariage Frères* neves párizsi teaháznál dolgozott. Az általuk alapított vállalat olyan márkanévet alapozott meg, amely feltűnően tartalmazta a TWG betűket és az 1837 számot:

Az 1837 évre való utalás tisztelgés kívánt lenni az előtt, hogy a Szingapúri Kereskedelmi Kamarát ebben az évben alapították.

A vállalat gyorsan növekedett, és 2011-ben teaszalont nyitott Hongkong IFC Mall nevű híres utcájában, miután Hongkongban eredménytelenül próbálta lajstromoztatni a TWG védjegyet, mert a védjegybejelentés ellen sikeresen szólalt fel a Tsit Wing.

Ezután Tsit Wing védjegybitorlási és passing-off eljárást indított TWG Tea ellen. A Tsit Wing győztesen került ki mind az elsőfokú, mind a fellebbezési eljárásból.

A fellebbezési bíróság megerősítette az elsőfokú bíróság döntését, megállapítva, hogy az elsőfokú bíró helyesen alkalmazta a törvény elveit, amikor megállapította a kérdéses védjegyek hasonlóságát, valamint azoknak az áruknak a hasonlóságát, amelyekre a felperes védjegyeit lajstromozták és az alperes védjegyét használták. Elutasította az alperes azon érvelését, hogy amikor döntenek az összetévesztés valószínűségéről, figyelembe kell venni a felperes által ténylegesen használt védjegy színét. A bíró helybenhagyta az alperes által fizetendő kártérítés összegét is.

India

A) A Delhi Felsőbíróság (Delhi High Court, DHC) egy, a *Bayer Corporation* (Bayer) *v. Union of India*-ügyben nemrég foglalkozott a Bayer által benyújtott fellebbezéssel, ahol a *Natco Pharma Ltd.* (Natco) is alperesként szerepelt. A Bayer, az ügy felperese tulajdonosa egy karboxiaril-csoporttal szubsztituált difenilkarbamidokra vonatkozó indiai szabadalomnak. Fellebbezése azon alapult, hogy a Natco kényszerengedélyt kapott ennek a Bayer által szabadalmaztatott, Sofranet nevű gyógyszernek a gyártására.

Az ügyben 5-ös számú alperesként szereplő Natco egy korábbi perben az 1970. évi indiai szabadalmi törvény alapján kényszerengedélyt kapott a Bayer szabadalma által védett gyógyászati termék gyártására. Ebben a korábbi perben a felperes és az alperes megegyezett abban, hogy a kényszerengedélyes a szabadalmazott gyógyszert India területén belül HCC (hepatocelluláris karcinóma) és RCC (vesesejtes karcinóma) kezelésére fogja használni.

A Natco 2014. március 23-án engedélyt kért a bíróságtól arra, hogy legfeljebb 15 gramm Sofranet gyógyszert exportálhasson, amihez megkapta a bíróság engedélyét. Nem sokkal ezután a Natco egy másik kérelemmel fordult a bírósághoz, amelyben most már 1 kg gyógyszer exportálására kért engedélyt, amit a bíróság szintén engedélyezett. Ez ellen azonban a Bayer fellebbezést nyújtott be a Delhi Felsőbíróságnál.

Az az ügyben fontos tényezőnek tekintette, hogy bár a szabadalmi törvény 107A cikke lehetőséget nyújt az alperesnek Indián kívüli exportra is, azonban ezzel az alperes ütközik a kényszerengedély-megállapodás egyik lényeges feltételébe.

A bíróság 2015. augusztus 12-én tartott tárgyalást az ügyben. Ekkor a felek és maga a bíróság is egyetértettek abban, hogy az ügy elbírálására a legalkalmasabb fórum India gyógyszerügyi főigazgatója (Drug Controller General of India) lenne. A szakemberek érdeklődéssel várják a főellenőr döntését.

B) A Delhi Felsőbíróság a *Bristol-Myers Squibb* (BMS) *v. BDR Lifesciences Private Limited* (BDR)-ügyben egy *quia timet* (latin: mert fél) intézkedést hozott a BDR ellen egy szabadalombitorlási ügyben, amelynek tárgya a felnőttek krónikus mieloid leukémiájának kezelé-

sére használt rákellenes Dasatinib gyógyszerrel volt kapcsolatos. A Dasatinibre a BMS-nek van indiai szabadalma.

A BMS a BDR ellen két *quia timet* keresetet nyújtott be a Delhi Felsőbíróságnál. Az első pert 2009-ben indította, amikor arra vonatkozó tájékoztatást kapott, hogy a BDR a Dasatinib forgalmazási engedélyéért folyamodott India gyógyszerügyi főigazgatójánál. A bíróság a BMS javára ideiglenes intézkedést (*ad interim* injunccion) hozott, eltiltva a BDR-t a Dasatinib gyártásától és forgalmazásától.

A per folyamata alatt a BDR kényszerengedélyt kért az Indiai Szabadalmi Hivatalnál, az azonban nem talált első pillantásra (*prima facie*) meggyőző okot a kényszerengedély megadására, minthogy a BDR nem tett észszerű kísérleteket arra, hogy a szabadalmastól önkéntes használati engedélyt kapjon, és ezért a hivatal elutasította a kérelmet. Fontos megjegyezni, hogy ámbár a BDR kért a BMS-től önkéntes használati engedélyt mielőtt kényszerengedélyért folyamodott volna, azonban elmulasztotta megválaszolni a BMS kérdéseit a Dasatinib-igények kielégítésére vonatkozó képességét illetően.

Ezután a BMS 2013-ban egy második *quia timet* keresetet nyújtott be arra hivatkozva, hogy a BDR az első perben hozott *ad-interim* ítélet megsértésével kívánja forgalomba hozni a gyógyszert. A BMS ugyanis attól félt, hogy a BDR piacra dobhatja a gyógyszert, mert az Élelmiszer- és Gyógyszerellenőrző Hivaltól engedélyt kapott Dasatinib tabletták és ömlesztett Dasatinib gyártására. Emellett a BDR a weboldalán hirdette a Dasatinib generikus változatát.

Az első perben a BDR válaszként csak 2013 novemberében, vagyis a perben hozott ítélet meghozatalától számított három év késedelemmel nyújtott be ellenkeresetet, többek között kézenfekvőségre, hasznosság hiányára, a szabadalmi törvény 3(b) cikkére (amely a találmányok örökzölddé válását tiltja) és a gyakorlatbavétel hiányára hivatkozva.

A BDR érdekes módon a közérdeket is említette, és azzal érvelt, hogy a páciensek hozzáférési programja (Patient Access Program, PAP) nem volt könnyen megszerezhető a szükséglet szenvedő páciensek számára, és ezért az ideiglenes intézkedést közérdekből meg kellene szüntetni. A BMS erre azzal válaszolt, hogy a PAP-ben részes különböző kórházakban szerzett adatokra hivatkozott, amelyek azt bizonyították, hogy a Dasatinib e program révén nagyon észszerű áron vált hozzáférhetővé szükséglet szenvedő CMR-páciensek számára.

A felek meghallgatása után a Delhi Felsőbíróság elutasította a BDR kézenfekvőségre vonatkozó állítását, leszögezve, hogy egy ismert vegyülettel csupán szerkezeti hasonlóságot mutató vegyület nem teszi a szabadalmat kézenfekvővé. A bíróság hasonlóképpen megállapította, hogy a hasznosság hiánya alapján nem lehet hihetően kétségbe vonni a vitatott szabadalom érvényességét. A DHC megjegyezte továbbá, hogy BDR alaptalanul hivatkozott a 3(d) szakaszra, mert a vegyület egyértelműen hatékony annak ellenére, hogy egy ismert vegyület „származéka”. A bíróság alaptalannak találta a közérdekre, a szabadalom gyakorlatbavételének hiányára vagy a szükséglet kielégítésének hiányára vonatkozó kifogá-

sokat; a két utóbbi kifogás ugyanis csak kényszerengedély esetén lenne érvényesíthető, de bitorlási-eljárásban nem bír jelentőséggel.

A Delhi Felsőbíróság első pillantásra érvényesnek tekintette a szabadalmat, azonban egyúttal megállapította, hogy a BDR állításai sok esetben határozatlanok, és több alátámasztást igényelnek. Leszögezte továbbá, hogy a közbenső eltiltás 2009. december óta érvényben volt, és minthogy a BDR az ítélelethozatal időpontjáig nem hozta forgalomba a Dasatinib generikus változatát, a mérleg nyelve a BMS javára mutatott. Ezért a bíróság tartózkodott a *status quo* megváltoztatásától, és fenntartotta a BDR ellen az ideiglenes intézkedést.

C) *Najmi Waziri*, a Delhi Felsőbíróság bírójának 2015. július 21-én ideiglenes intézkedést rendelt el *dr. Rikhab Chand Jain*, a *T. T. Ltd.* vállalat alapítója és elnöke javára, ezáltal eltiltva az alperes *Audi AG*-t (Audi) a T.T. védjegy használatától.

A felperes T.T. Ltd., a T.T. Csoport vezető cége T.T. védjeggyel kezdett gyártani ruházati termékeket, főleg alsóneműket. A felperes vállalat üzleti tevékenysége mezőgazdasági termékekre, ételekre, édesipari termékekre, szőlőmalmokra, kéziszerszámokra, kozmetikumokra, orvosi és sebészeti eszközökre, elektromos készülékekre és építőanyagokra terjedt ki. A felperes 87 lajstromozott T.T. védjeggyel rendelkezett különböző áru- és szolgáltatási osztályokban; 1968 óta használta ezt a védjegyet, és azt 1970-ben lajstromoztatta.

Az Audi híres német gépkocsigyártó, és különösen ismertek luxuskocsijai és sportkocsijai.

A felperes azt állította, hogy 2015 májusában jutott tudomására a T.T. védjegy használata az Audi által különböző termékek, többek között bőrárúk, útibőröndök, esernyők és gépkocsik reklámozására.

A felperes meghallgatása után a Delhi Felsőbíróság azon a véleményen volt, hogy a felperes *prima facie* ügyet alapozott meg az Audival szemben, mert az utóbbi megsértette és bitorlotta a T.T. védjegyre vonatkozó jogait. Emellett a bíróság azt is elismerte, hogy a felperes jogosan kérte az ügyben *ex parte* ideiglenes intézkedés elrendelését; ezért eleget is tett ennek a kérésnek.

Az Audi azonban kérelemmel fordult a Delhi Felsőbírósághoz az ideiglenes intézkedés elrendelése miatt, amit azért kifogásolt, mert a bírósági végzés az általa lajstromoztatott TTRS védjegy használatát is korlátozta, jóllehet ezt a védjegyet az Audi kizárólag motoros járművek előállításával és árusításával kapcsolatban lajstromoztatta. Az Audi által benyújtott dokumentumok alapján a Delhi Felsőbíróság elismerte, hogy a méltányosság elve alapján az Audi motoros járművekkel kapcsolatban használhatja a TTRS védjegyet, ezért 2015. augusztus 28-án módosította 2015. július 21-i döntését, megállapítva, hogy a kérelmező alperes nincs eltiltva a TTRS védjegy használatától motoros járművek előállításával és eladásával kapcsolatban.

Írország

Az Ír Felsőbíróság (Irish High Court, IHC) fontos döntést hozott 2015. június 9-én az *Aldi Stores (Ireland) Limited (Aldi) v. Dunnes Stores (Dunnes)*-ügyben, megállapítva, hogy egy felperes jogosult bírói végzésre, ha védjegyét összehasonlító hirdetési kampányban bitorolják, még akkor is, ha a kérdéses kampány már befejeződött.

Cregan bíró megállapította, hogy a Dunnes által folytatott összehasonlító hirdetési kampány sértette az Aldi védjegyeit, és a 2007. évi összehasonlító hirdetési rendeletet is. E rendelet alapján az Aldi kérte a Dunnest eltiltani védjegyeinek bitorlásától.

Az Aldi a 207/2009 sz. közösségi védjegyrendelet 102(1) cikkére hivatkozott, amely úgy rendelkezik, hogy „ahol egy közösségi védjegy bíróság azt állapítja meg, hogy az alperes bitorol vagy bitorlással fenyeget egy közösségi védjegyet, hacsak nem forognak fenn különleges okok, el kell rendelnie, hogy az alperes hagyjon fel a bitorlással vagy a bitorlással fenyegető cselekedettel”. Az Aldi feltételezte, hogy a Dunnes kampányának 2013. augusztusi befejezése nem olyan ok, amelynek alapján a bíróság elutasíthatná kérelmét.

Az Ír Felsőbíróság az Aldi javára döntött, megállapítva, hogy a 102(1) cikk alapján a bíróságnak eltiltó végzést kell kiadnia, hacsak nem forognak fenn különleges okok. E döntés meghozatalakor az Ír Felsőbíróság az Európai Unió Bíróságának (Court of Justice of the European Union, CJEU) a *Nokia Corp. v. Joacim Wardell*-ügyben 2006-ban hozott döntésére támaszkodott, amely hangsúlyozta, hogy a 40/94 sz. közösségi védjegyrendelet 98(1) cikke (a 102. cikk előzménye) kötelező érvénnyel volt megszövegezve, és hogy a „különleges okokra” utaló körülmény olyan kivétel volt e kötelezettség alól, amelyet szigorúan kell értelmezni.

A 102(1) cikk szövegére és a fentebb említett *Nokia*-döntésre támaszkodva az Ír Felsőbíróság megállapította, hogy a közösségi védjegyrendelet alapján eltiltást kell elrendelni, és az a tény, hogy a Dunnes múltbeli jogsértő magatartása megszűnt, nem akadályozza a tiltó rendelkezés kiadásának, hacsak nem forognak fenn különleges okok.

A továbbiakban az Ír Felsőbíróság megállapította, hogy az Aldi az 1996. évi védjegy törvény 18(2) cikke alapján is jogosult arra, hogy a bíróság eltiltó intézkedést hozzon a Dunnes ellen. A bíróság egyetértett az Aldival abban, hogy ilyen rendelkezés kiadásához elegendő annak a bizonyítása, hogy már történt tényleges bitorlás, vagyis a felperesnek nem kell várnia annak megismétlődésére.

Az Ír Felsőbíróság azt is megállapította, hogy az Aldi az összehasonlító hirdetési rendelet 5(1) cikke, valamint a 2007. évi fogyasztóvédelmi törvény 71(2) cikke alapján is jogosult arra, hogy a bíróság eltiltó rendelkezést adjon ki.

Az alperes jelezte, hogy a végzés ellen fellebbezést fog benyújtani.

Izrael

2015. október 8-án *prof. Ofer Grosskopf* bíró helyt adott az *Unipharm Ltd.* (Unipharm), egy izraeli generikusgyógyszer-gyártó vállalat keresetének, amely arra irányult, hogy a bíróság rendelje el, hogy a *Sanofi* egy ellene az Unipharm által indított perben nyújtson tájékoztatást arról, hogy mennyi haszonra tett szert Izraelben *Plavix®* nevű gyógyszerének (klopidogrel-biszulfát) forgalmazásából. Az Unipharm azzal érvelt, hogy a Sanofi félrevezette az Izraeli Szabadalmi Hivatal szabadalmi igazgatóját, mert félrevezető szabadalmi bejelentés benyújtásával jogtalanul visszaélt monopóliumhelyzetével, és rosszhiszeműen is járt el, ezáltal késleltetve az Unipharmot generikus gyógyszerének piacra vitelében.

Az ügy háttere, hogy a Sanofi birtokosa volt egy olyan izraeli szabadalomnak, amely a klopidogrelt igényelte valamennyi sója formájában és összes lehetséges polimorfjaiként. Ez az alapszabadalom 2008. február 3-án járt le. Ebben az időben a klopidogrel-biszulfátnak csak egyetlen polimorfja (1. alak) volt ismert.

1997. második felében és közel ahhoz az időponthoz, amikor befejeződhetett a forgalmazási engedély-megadási eljárás a Sanofi gyógyszerére, a Sanofi véletlenül felfedezte a klopidogrel-szulfát megjavult tulajdonságú új kristályos polimorfját (2. alak). 2000. október 11-én a Sanofi Izraelben egy új szabadalmi bejelentést nyújtott be, amelyben a 2. alakot igényelte, és ezáltal elijesztette a lehetséges versenytársakat az előnyösebb polimorf használatától.

A Sanofi új szabadalmi bejelentése ellen az *Unipharm* és a *Teva Pharmaceutical Industries Ltd.* (Teva) is felszólalást nyújtott be. 2011. június 6-án, a felszólalási eljárás közben a Sanofi bejelentette, hogy kereskedelmi okok miatt ejti ezt a bejelentést.

Az Unipharm azt állította, hogy generikus gyógyszerének a piacra vitelét azért késleltette, mert nem kívánta kockáztatni, hogy visszamenőleg kártérítést kelljen fizetnie, ha a Sanofi új szabadalmi bejelentésére engedélyezik a szabadalmat. Az Unipharm azzal is érvelt, hogy a Sanofi felelős az Unipharm generikus gyógyszerének késedelmes piacra viteléért, és ezért az Unipharm jogosult megkapni a Sanofi profitját arra az időtartamra, amely az alapszabadalom lejártá és az új szabadalmi bejelentés ejtése között (a késedelmi időszak) telt el.

A bíró a felek közötti ténybeli és jogi vitákat négy fő kérdés szempontjából elemezte.

a) „Gyenge” volt a szabadalmi bejelentés, vagyis nem volt valódi esélye a sikerre?

b) Az új szabadalmi bejelentés benyújtásának időpontjában a Sanofi tudatában volt a szabadalmi bejelentés állítólagos gyengeségének?

c) A Sanofi félrevezette a szabadalmi igazgatót, és eltitkolt előle lényeges információt?

d) Az új szabadalmi bejelentés valódi akadályt képezett ahhoz, hogy az Unipharm az alapszabadalom lejártát követően piacra vihesse generikus gyógyszerét?

Az a) és a b) kérdéssel kapcsolatban a bíró nem adott helyt az Unipharm nézetének, és megjegyezte, hogy bonyolult dolog „egy gyenge szabadalmi bejelentés” meghatározása, és az adott esetben nem állt rendelkezésre elegendő tárgyi bizonyíték annak a következtetés-

nek a levonására, hogy a szabadalmi bejelentés gyenge volt, nem szólva arról, hogy a szabadalmi bejelentés benyújtásának időpontjában a Sanofi tudta vagy tudhatta-e, hogy végül a bejelentését nem fogják elfogadni.

A c) kérdéssel kapcsolatban a bíró elfogadta az Unipharmnak azt az érvelését, hogy a Sanofi cselekedetei félrevezetőek voltak, és hogy a Sanofi a szabadalmi bejelentés benyújtásának időpontjában lényeges információt tartott vissza a szabadalmi igazgató elől. Konkrétan a bíró úgy döntött, hogy a Sanofi tudatosan határozta el egy félrevezető példának a szabadalmi bejelentésbe való beiktatását, és helytelen volt a Sanofi részéről elhallgatni a 2. alak felfedezésének körülményeit. Ezek a tények alátámasztják az Unipharmnak azt az érvét, hogy a Sanofi félrevezette a szabadalmi igazgatót, és tudatosan visszatartott lényeges információt.

Ebből a bíró arra következtetett, hogy az új szabadalmi bejelentés létezése volt a fő oka annak, hogy az Unipharm késlekedett generikus termékének a piacra vitelével, és ez egyúttal megnövelte fejlesztési költségeit is, ezzel megválaszolva a d) kérdést is.

Ezek után a bíró annak a vizsgálatára tért rá, hogy az Unipharm jogosult-e kártérítésre, és ha igen, milyen mértékben. A bíró számos lehetséges jogi alapot megvizsgált, ideértve az izraeli szabadalmi törvényt és a trösztellenes törvényt is, és megállapította, hogy azok nem nyújtanak alapot az Unipharm igényének a kielégítésére. A jogtalan gazdagodásra vonatkozó törvényre támaszkodva azonban a bíró a versenyszabályok alapján a közérdeket hangsúlyozta, amely bátorítja a generikus vállalatokat ilyen jellegű perek megindítására, és végül arra a következtetésre jutott, hogy az Unipharm jogosult arra, hogy megkapja a Sanofi késedelmi időszakban szerzett hasznát.

Japán

A 2015. áprilisi szám 165. oldalán beszámoltunk arról, hogy Japánban 2015. április 1-jén módosított védjegy törvény lépett hatályba, amely szélesíti a japán védjegyoltalom körét.

Egy 2015. decemberben megjelent japán közlemény beszámol arról, hogy a módosított törvény hatálybalépése óta október végéig eltelt hét hónap alatt a Japán Szabadalmi Hivatalnál ezernél több védjegybejelentést nyújtottak be, és ezek közül 43 vonatkozott hangvédjegyre és mozgó védjegyre. Csekély számú bejelentést nyújtottak be hologramvédjegyre, és ezek közül egyet lajstromoztak. A színvédjegyekre vonatkozó bejelentések száma meghaladta a hangvédjegyekre vonatkozó bejelentéseket, azonban ezek közül még egyet sem lajstromoztak, amiből arra lehet következtetni, hogy nem könnyű teljesíteni a színvédjegyek lajstromozására előírt követelményeket.

Kanada

A Szövetségi Bíróság (Federal Court) 2015. szeptember 23-án elrendelte egy vállalat igazgatójának legalább 14 napra történő bebörtönzését és mindaddig börtönben tartását, amíg

meg nem fizetik a védjegybitorlásért és a bíróságnak a bitorlási eljárást követően elkövetett megsértéséért bírságként, költségként és kártérítésként megítélt összeget. Ez a döntés ritka példája annak, hogy a bíróság jogosult a polgári törvénykönyv szerinti büntetést is igénybe venni vállalatok ellen a vállalat tisztviselőjének vagy igazgatójának bebörtönzése útján.

Az eredeti ítéletet a bíróság a *Trans-High Corporation (THC) v. Hightimes Smokeshop and Gifts Inc.* ((Hightimes)-ügyben 2013. november 26-án hozta. A THC tulajdonosa volt a HIGH TIMES védjegynek, és azt Kanadában 1982. óta használta egy High Times nevű népszerű magazinban, amely főleg alternatív kultúrákkal, többek között a marihuána orvosi és pihenési felhasználásával foglalkozott. A Hightimes dohányzással és marihuánával kapcsolatos eszközöket árusító üzlet volt. A bíróság megállapította, hogy a Hightimes nevének használata a HIGH TIMES védjegy bitorlását és passing-off vétséget jelentett. A bíróság tartós tiltást rendelt el a „high times” kifejezés használatára, továbbá az alperest 55 000 CAD (25 000 CAD kártérítés és 30 000 CAD jogi költségek) fizetésére kötelezte.

A Hightimes nem fizette be a kirótt összeget, és a THC ezt követően megállapította, hogy továbbra is bitorolta a HIGH TIMES védjegyet annak ellenére, hogy kézbesítették számára a bírósági ítéletet. 2014 májusában a THC ismét kézbesítette az ítéletet a Hightimes részére, rámutatott annak a Hightimes alkalmazottaira gyakorolt hatására, és azzal fenyegette a Hightimes-t, hogy a bíróság megsértésén alapuló eljárást indít a vállalat, valamint annak igazgatója, *Ameen Muhammad* ellen.

A Hightimes továbbra is figyelmen kívül hagyta a bírósági ítéletet, ezért a THC 2014. augusztusban megindította a vállalat és Muhammad ellen a bíróság megsértésén alapuló eljárást. 2015. februárban a felek megegyeztek. Az egyezség azt írta elő, hogy mind a vállalat, mind Muhammad teljes mértékben tegyen eleget a bírósági ítéletnek. Ezt követően azonban a Hightimes nem fizette be a bíróság által megítélt összeget, és a bitorolt védjegyet is csak lassan távolította el üzletéből, bár végül ezt megtette.

A bíróság megsértése kapcsán az 2015. július 27-én kelt döntésében megállapította, hogy az alperes számos objektív és szubjektív tényezővel súlyosbította viselkedését, és bocsánatot sem kért a bíróságtól. Ezért helyesnek találta a vállalatot pénzbírsággal, Muhammadot pedig börtönbüntetéssel sújtani. A vállalat által fizetendő összeget a Szövetségi Bíróság 167 000 CAD -re emelte, amely az alábbi tételekből adódott:

- 50 000 CAD bírság a bíróság számára;
- 55 000 CAD az eredeti ítéletnek megfelelően; és
- további 62 500 CAD bírság a bíróság megsértésével kapcsolatos eljárás költségei fejében.

A fentiek felül a bíróság elrendelte, hogy ha 30 napon belül nem fizetik meg a fenti összeget, Muhammed legalább 14 napra köteles börtönbe vonulni, és mindaddig ott kell maradnia, amíg a fenti összeget ki nem fizetik.

A Hightimes és Muhammed ezek után sem tett eleget a bíróság ítéletének. Ezért a Szövetségi Bíróság 2015. szeptember 23-án börtönbe utaló végzést adott ki Muhammed letartóz-

tatására és bebörtönzésére legalább 14 napra, de mindaddig, amíg a bírságokat, költségeket és egyéb összegeket meg nem fizetik. Muhammed akkor szabadulhat a börtönből, ha bizonyítékot nyújt be arról, hogy a teljes összeget megfizették.

Kína

A) 2015 szeptemberében a Kínai Népköztársaság Államtanácsa olyan munkaprogramot jelentett be, amely tartalmazza a 2015. április 1-jén publikált kínai szabadalmi törvény javasolt változtatásainak az elfogadását.

A javasolt változtatások közül az egyik legfontosabb, hogy bitorlási ügyekben a bizonyítási terhet a felperesről az alperesre hárítja a szabadalmas javára történő kártérítés megállapításakor.

Olyan esetekben, amikor a bitorlást szándékosnak minősítik, a bíró megháromszorozhatja a kártérítés összegét.

A javaslat szerint a mintaszabadalmak oltalmi idejét 10 évről 15 évre hosszabbítják meg.

Egy másik módosítás szerint lehetőség nyílik részleges mintabejelentés benyújtására, vagyis egy tárgy egyéni nézetére is lehet majd oltalmat szerezni. Jelenleg Kínában csupán egy egész tárgyra lehet oltalmat kapni, ahogyan azt eladják a fogyasztónak, de nem oltalmazhatók a tárgy különálló részei.

A kínai szabadalmi rendszer használói a változásokat kedvezően ítélik meg, azonban kifogásolják, hogy a nem egészen egy éve létrehozott szellemi tulajdon-védelmi bíróságok képtelenek megbirkózni a rájuk zúduló ügymennyiséggel: 2015. augusztus 20-ig a Pekingben, Kantonban és Sanghajban működő három bíróság közel 11 000 kérelmet kapott szellemi tulajdon-védelmi jogok birtokosaitól ügyük meghallgatására.

A World Intellectual Property Report szakfolyóirat arról számolt be, hogy próbálnak további bírókat munkába állítani, azonban ez nem könnyű feladat, mert a bírók fizetése „nem elég magas”, viszont igen magasak a szakmai követelmények.

B) A Kínai Védjegyhivatal 2015. október 9-én bejelentette, hogy 2015. október 15-től kezdve csökkenti a bejelentési illetéket védjegyenként és áruosztályonként 800 jüanról 600 jüanra (közelítőleg 95 USD), feltéve, hogy a megjelölt áruk vagy szolgáltatások száma nem haladja meg a tízet. A tízet meghaladó áruk vagy szolgáltatások után tételenként 80 jüan helyett 60 jüant (közelítőleg 10 USD) kell fizetni.

C) Az 1. sz. Pekingi Közbenső Népbíróság elismerte, hogy a CHAMPAGNE földrajzi árujelzőt és annak kínai megfelelőjét védeni kell akkor is, ha Kínában nem voltak lajstromozva a kereset benyújtásakor.

A felperes *Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne* (CIVC) francia céget 1941-ben alapították, és így egyike a Franciaországban létrehozott körzeti bortársaságoknak. Megalapításának célja az volt, hogy képviselje a szőlőtermesztők és a pezsgőházak közös érdekeit. A CIVC szigorú szabályokat szab, amelyek szerint a CHAMPAGNE megjelöléssel csak a francia

Champagne körzetben előállított habzóborokat lehet ellátni, amelyek bizonyos típusú szőlőből és bizonyos eljárással készültek.

A CIVC 2011-ben felfedezte, hogy a *Beijing Sheng Yan Yi Mei Trading Co Ltd* (Sheng) Champagne névvel és annak kínai megfelelőjével ellátott üdítőitalokat árusít. Ezért a Pekin-gi Közbenső Népbíróságnál bitorlásért beperelte a Shenget.

Hosszú időbe telt, amíg a felperes eleget tudott tenni a bíróság formai kifogásainak, és még hosszabb ideig tartott az ítélethozatal. Végül a bíróság 2015. február 10-én a CIVC javára hozott döntést, amelyben megállapította, hogy bár a CHAMPAGNE név a kereset benyújtásakor nem volt lajstromozott védjegy Kínában, az illetékes adminisztratív hatóságok megállapították, hogy a CHAMPAGNE elnevezést eredetmegjelölésként kell védeni.

A CIVC bizonyítékot szerzett arról, hogy a CHAMPAGNE megjelölés nagy népszerűségnek örvend Kínában, és hogy a vonatkozó vásárlóközönség ezt a nevet földrajzi árujelzőként ismeri el, amely a franciaországi Champagne vidékről származó habzóborokra vonatkozik. A felperes a bíróságnak a következő bizonyítékokat nyújtotta be:

- a CIVC és a Champagne-előállítók által Kínában kifejtett széles körű reklámtevékenység;
- a helyi médiumokban, folyóiratokban és újságokban publikált számos cikk; és
- több megbízható kézikönyv.

A PKN azt is megjegyezte, hogy Kína csatlakozott a Kereskedelmi Világszervezethez (WTO), valamint a TRIPS-megállapodáshoz, ezért jogi oltalmat biztosít a földrajzi árujelzőknek, vagyis egy kollektív vagy bizonylati védjegy lajstromozása nem feltétele a jogi oltalomnak.

A bíróság elrendelte, hogy az alperes szüntesse meg a bitorló termékek árusítását. Mint-hogy a döntés ellen az alperes nem fellebbezett, az jogerőre emelkedett.

D) A kínai *Seven Co Ltd* (Seven) 2012. október 11-én törlési keresetet nyújtott be a francia *Seb SA* (Seb) MIRRO védjegye ellen azon az alapon, hogy a védjegyet három egymást követő éven keresztül nem használták.

A Kínai Védjegy hivatal 2013. december 10-én helyt adott a keresetnek, és törölte a védjegyet.

A Seb 2014. január 10-én a Védjegyfelülvizsgáló Tanácshoz nyújtott be fellebbezést, arra hivatkozva, hogy a védjegyhasználat Kínában az eredeti termék gyártója által történt védjegyhasználat révén valósult meg, bár az eredeti termék gyártója által előállított, a védjeggyel ellátott áru exportra készült, így nem a kínai piacon került forgalomba. Ezt azonban a kínai védjegy törvény értelmében használatnak kell minősíteni. A tanács helyt adott a fellebbezésnek és az abban foglalt érvelésnek, és a MIRRO védjegy érvényben tartása mellett döntött.

Lengyelország

A) 2015. december 1-jén módosították a lengyel szabadalmi törvényt. A módosítások célja, hogy a lengyel szabadalmi jogot összhangba hozzák az európai szabadalmi törvénnyel és az Európai Unió Törvényszéke újabb döntéseivel. A törvény legfontosabb változásait az alábbiakban foglaljuk össze.

A törvényt módosítás bevezeti a hat hónapos türelmi időt a találmány jogtalan kinyilvánításának esetére. Korábban a szabadalmi törvény szigorúan közelítette meg ezt a kérdést, és lefektette, hogy a találmányokat a köznek való kinyilvánítás előtt nyújtsák be a Lengyel Szabadalmi Hivatalnál.

Bár a korábbi törvény előírta, hogy egy szabadalmi bejelentés olyan módon nyilvánítsa ki a találmányt, hogy az kellően világos és teljes legyen ahhoz, hogy egy szakember meg tudja valósítani, nem rendelkezett kifejezetten a nem kielégítő kinyilvánításról mint a szabadalom érvénytelenségének független okáról. Ezért megsemmisítési eljárásokban bizonyítani kellett a szabadalom ipari alkalmazhatóságának a hiányát. A Lengyel Szabadalmi Hivatal és az adminisztratív bíróságok, amelyeknél a hivatali döntések elleni fellebbezéseket be lehet nyújtani, elkezdtek alkalmazni az Európai Szabadalmi Egyezmény 83. cikkében lefektetett szabályt, és számos esetben megsemmisítettek szabadalmakat nem kielégítő kinyilvánítás miatt.

A törvényt módosítás világosan megállapítja, hogy egy szabadalmat akkor lehet megsemmisíteni, ha bizonyítják, hogy a találmány kinyilvánítása egy szakember számára nem teszi lehetővé a szabadalom gyakorlatbavételét. Ez a változtatás megkönnyíti és gyorsítja a megsemmisítési eljárásokat, és arra kényszeríti a bejelentőket, hogy a szabadalmi igénypontokat és a leírást gondosabban szövegezzék meg.

Az Európai Unió Bírósága által a C-428/08 ügyben (*Monsanto Technology*) hozott döntés miatt szükségessé vált, hogy Lengyelországban is meghatározzák a biotechnológiai találmányok oltalmi körét. A CJEU döntése szerint nem adható oltalom olyan géntárgyú találmányokra, ahol a génszekvencia nem teljesíti azt a funkciót, amelyre szabadalmi oltalmat kívánnak nyerni.

Annak érdekében, hogy eleget tegyenek a CJEU állásfoglalásainak, a törvényt módosítás azt kívánja, hogy a bejelentő független szabadalmi igénypontokban határozza meg a biotechnológiai találmány pontos funkcióját. Ezenkívül a bejelentőnek a bejelentés leírásában ismertetnie kell a génszekvencia ipari alkalmazását.

B) A védjegyoltalom határainak meghatározásával kapcsolatos probléma nagy jelentőségű a jogtulajdonosok és azon felek számára, akik azzal gyanúsíthatók, hogy törvénytelenül használják egy másik fél kizárólagos jogait. Az Európai Unió 207/2009 sz. közösségi védjegyrendelete a védjegyjogok kevés korlátozásáról rendelkezik; ezek közül az egyiket a 12(c) cikk tartalmazza:

„Egy közösségi védjegy nem jogosítja fel a tulajdonost arra, hogy egy harmadik felet eltiltsen a kereskedés folyamán ... (c) a védjegy használatától, ha szükség van egy termék vagy szolgáltatás szándékolt céljának a megjelölésére, különösen kiegészítő alkatrészek vagy tartalékalkatrészek esetében, feltéve, hogy azokat a tisztességes gyakorlattal összhangban használja ipari vagy kereskedelmi ügyekben.”

Ilyen általános rendelkezés kapcsán a törvényhozó a bíróságokra hagyta, hogy közelebbről határozzák meg egy harmadik fél védjegye használatának meg nem engedhető formáit.

A Lengyel Legfelsőbb Bíróság 2015. június 17-én egy semmítőszéki ügyet tárgyalt, amelyet MAZDA védjegye alapján a Mazda indított gépkocsijainak egy korábbi elosztója ellen. A bíróság a felperes javára döntött.

A korábbi elosztó használt kocsik eladásánál továbbra is használta a Mazda alábbi három védjegyét:

- a MAZDA szóvédjegyet;
- a Mazda alábbi ábrás szóvédjegyét:

- az alábbi Mazda-logót:

A korábbi elosztó a védjegyeket hirdetésekben és kereskedelmi iratokban használta, különösen a gépkocsi-bemutató termeken kívül, ugyanolyan módon, mint amikor a Mazda gépkocsik hivatalos eladója volt.

Ítéletében a bíróság a közösségi védjegyrendelet 12(c) cikkének rendelkezését ugyanolyan módon használta, mint az Európai Unió Törvényszéke (Court of Justice of the European Union) a C 63/97 sz. BMW-ügyben. A döntése a következőket hangsúlyozta.

- Az ügy körülményei nem támasztják alá azt a nézetet, hogy a védjegy használata összhangban történt az ipari és kereskedelmi ügyek tisztességes gyakorlatával.

- Az ábrás szóvédjegy és a logó használatára nem volt szükség az áruk és szolgáltatások szándékolt céljának megjelöléséhez, mert a szóvédjegy önmagában elegendő volt a közösségi védjegyrendelet 12(c) cikkében megjelölt „szándékolt cél” követelmény kielégítéséhez.

Líbia

A Líbiai Védjegy hivatal 2015. október 1-jén elkezdte lajstromozási bizonylatok kiadását és megújítási kérelmek elfogadását.

Ennek megfelelően az olyan védjegybejelentésekre, amelyeket publikáltak, és ellenük nem szóltak fel, vagyis amelyek megértek a lajstromozásra és még érvényesek, kiadják

a lajstromozási bizonylatot, mielőtt a bejelentő befizette a 151 LYD (közelítőleg 111 USD) lajstromozási díjat.

A lejárt védjegyek megújíthatók, ha a védjegytulajdonos befizeti a 181 LYD (közelítőleg 133 USD) megújítási díjat.

Moldova

2015. november 1-jén hatályba lépett egy egyezmény az Európai Szabadalmi Hivatal és a Moldovai Köztársaság között, amely lehetővé teszi, hogy európai szabadalmak jogi hatályt kapjanak Moldovában.

Az egyezményt az ESZH elnöke, *Benoît Battistelli* és Moldova Szellemitulajdon-védelmi Irodájának vezérigazgatója, *Octavian Apostol* írta alá Genfben.

Az egyezmény értelmében 2015. november 1-jétől kezdve európai szabadalmakat érvényesíteni lehet Moldovában. Érvényesítés után ezek a szabadalmak ugyanolyan jogokat és jogi oltalmat fognak nyújtani, mint a Moldovában engedélyezett nemzeti szabadalmak.

„Ez az egyezmény egyszerűsíteni fogja a szabadalmi oltalom megszerzését Moldovában” – mondta Battistelli. „Új üzleti lehetőségeket fog nyújtani az európai vállalatok számára, és segíteni fogja Moldovában az innováció megerősítését. Egyúttal bizonyítja az európai szabadalmi rendszer vonzerejét az európai gazdaságok számára.”

Az egyezmény Moldovával 42-re növeli azoknak az országoknak a számát, amelyekben egyetlen európai szabadalmi bejelentéssel szabadalmi oltalmat lehet szerezni. Ezen országok közé 38 tagország tartozik, továbbá négy kiterjesztéses ország: Bosznia-Hercegovina, Montenegró, Marokkó és most Moldova, amelyekkel az ESZH-nak érvényesítési egyezménye van hatályban.

Az ESZH mintegy 15 éve működik együtt Moldovával: segítette a moldovai Szellemitulajdon-védelmi Irodát a szabadalmi adminisztrációt és elővizsgálatot végző szakemberek képzésében, és újabban műszaki és jogi segítséget nyújtott a validálási rendszer bevezetéséhez.

Németország

A) A Német Legfelsőbb Bíróság (Bundesgerichtshof, BGH) X ZR 103/13 (Kreuzgestänge/keresztrúd-) döntése az eddiginél is több kérdést és kritikát válthat ki a német „kettéágazó (bifurkációs) rendszerrel” szemben. A Wikipédia szerint a bifurkáció a jogban azt jelenti, hogy egy bírónak lehetősége van egy ügyet két részre osztani úgy, hogy ítéletét a jogi kérdések egy részéről hozza meg anélkül, hogy az összes szempontot figyelembe venné. Németországban nem ez történik, amikor egy szabadalmas érvényesíteni kívánja szabadalmát: ott ugyanis egy alperes nem érvelhet eredményesen egy bitorlási perben azzal, hogy a szabadalmas keresetét el kell utasítani, mert szabadalma érvénytelen. A szabadalmasnak a szabadalom érvényességével szembeni kifogásait egy másik bíróság, vagyis a Szövetségi

Szabadalmi Bíróság (Bundespatentgericht, BPG) előtt kell elmondania. Ez végül azt jelenti, hogy Németországban rendszerint két különálló párhuzamos eljárás folyik: a bitorlási eljárás a polgári bíróságok előtt, míg a megsemmisítési eljárás egy szakbíróság, vagyis a BPG előtt.

Az, hogy a BPG nem foglalkozik bitorlási ügyekkel, illetve hogy a polgári bíróságok nem vizsgálják az érvénytelenségi kifogásokat, történelmi tényekre vezethető vissza. Az első német szabadalmi törvény megalkotása idején (1877) nem volt szabadalmi bíróság, ezért a bitorlási perekkel is a rendes (polgári) bíróságok foglalkoztak. Ugyanakkor azonban egy szabadalom érvényességét felszólalással vagy megsemmisítési keresettel a szabadalmi hivatal előtt lehetett megtámadni. Ilyen körülmények között a polgári bíróságok számára kényelmes megoldást jelentett, hogy a szabadalmi hivatalra hagyják a „műszaki kérdések”, így az újdonság és a feltalálói tevékenység vizsgálatát, minthogy a hivatal bőven el volt látva műszakilag képzett szakemberekkel, míg a polgári bíróságok bírái többnyire egyszerű német jogászok voltak, sajátos műszaki gyakorlat nélkül. Ez így maradt a II. világháború utánig. 1959-ben a BGH az IZR 93/57 (*Moped-Kupplung*-) ügyben úgy döntött, hogy egy olyan szabadalmat, amely túlélte az engedélyezés előtti felszólalási eljárást, a bitorlási bíróságnak a végül engedélyezett formában kell elfogadnia.

Amikor 1961-ben létrehozták a BPG-t, hogy eleget tegyenek annak az alkotmányos követelménynek, amely szerint egy hatóság – amilyen a Német Szabadalmi és Védjegyhivatal – döntése ellen lehetővé kell tenni bírósági felülvizsgálatot, a törvényhozók elmulasztottak egy komoly lehetőséget arra, hogy alapvetően felülvizsgálják a német szabadalomérvényesítési rendszert, és a BPG-nek csak ugyanazokat a jogokat adták meg, mint amelyekkel a Német Szabadalmi és Védjegyhivatal korábbi „felszólalási tanácsai” rendelkeztek. Ennek a fő oka, hogy Németország szövetségi állam, ahol a tartományok jelentős jogokkal rendelkeznek, ideértve a polgári bíróságok létrehozásának jogát is. A tartományok számára kedvező volt, hogy polgári bíróságaik jogosultak voltak szabadalombitorlási ügyekkel foglalkozni, mert azok szabadalmi tanácsai szokatlan módon hasznot hoztak, ellentétben a német polgári bíróságok egyéb ágaival. Ezért a tartományok nem kívánták átruházni ezeket a jogokat a szövetségi adminisztrációra.

Ez a helyzet a mai napig változatlan, és megmarad mindaddig, amíg az Egységes Szabadalmi Bíróság felváltja a „bifurkációs rendszert”. Feltételezhető ugyanis, hogy az új bíróság egyaránt és egyidejűleg fog foglalkozni bitorlási és érvényességi kérdésekkel, bár az UPC-rendelet 33(3) cikke lehetővé teszi, hogy a megsemmisítési ügyek intézését a központi divíziótól kérjék.

A történelem azt bizonyította, hogy a német kétutas rendszer alapján szabadalmas- és ügyvivőbarát. A bitorlási bíróságok ugyanis általában sokkal gyorsabban intézik az ügyeket, mint amennyi idő alatt a BPG dönt a megsemmisítési ügyekben. Ez lehetővé tette kérdéses érvényességű szabadalmak tulajdonosai számára, hogy bitorlási pert indítsanak egy alperes ellen, és így ideiglenesen érvényesíthető döntést kapjanak a polgári bíróságtól, mielőtt a

BPG (vagy az Európai Szabadalmi Hivatal felszólalási osztálya) elkezd alaposan vizsgálni ennek a szabadalomnak az érvényességét.

Elteltekintve attól, hogy Németország sok szabadalomtulajdonos otthona, egyéb érvek is szólnak a kétutas rendszer mellett, így a megnövelt hatékonyság, valamint a bitorlók vagy akár a „termékkalózok” nagyobb fokú elrettentése. Persze érvek találhatók e rendszer ellen is, amelyek közül valószínűleg az egyik legjobb az, hogy az ilyen rendszer az alperesek számára lényegénél fogva igazságtalan, mert elítélő döntést kaphatnak, mielőtt megfelelő lehetőségük lenne arra, hogy előadják érveiket az ellenük felhozott szabadalom érvényességével kapcsolatban. A rendszer további hátránya a benne rejlő kockázat, hogy a vitatott szabadalomnak a megsemmisítési eljárásban más értelmezést adnak, mint egy bitorlási eljárásban. Jól ismert ugyanis az a lehetőség, amikor a szabadalmas kísértést érezhet, hogy egy megsemmisítési eljárásban szűkítse szabadalmának oltalmi körét annak érdekében, hogy megmeneküljön az újdonságrontástól, azonban erről elfelejtkezik a bitorlási perben, amikor megpróbálja a bitorlással vádolt kiviteli alakot igénypontjának oltalmi köre alá vonni.

Nyilvánvaló, hogy a kétirányú rendszerben a bírónak ismerniük kell ezt a kétféle hátrányt, és törekedniük kell azok csökkentésére. A fentebbi második hátrány elleni nyilvánvaló megoldás, hogy a bitorlási bíróság elfogadja a megsemmisítési bíróság által elfogadott igénypontoszerkezetet és *vice versa*, ezáltal elkerülve az ütköző és helytelen döntéseket. Emellett mind a bitorlási ügy, mind a megsemmisítési ügy eljuthat a BGH-hoz mint végső fórumhoz, és feltételezhető, hogy legalább ez a fórum ugyanazt az igénypontoszerkezetet fogadja el mindkét ügyben. Minden más megoldás azzal a kockázattal jár, hogy komolyan aláássa a kétágú rendszer alapjait.

A fentebb említett Kreuzgestänge-ügyben, amely összehajtható gyerekkocsira vonatkozott, a BGH döntésének fő megállapítása a következőképpen hangzik.

„Felszólítjuk a bitorlási bíróságot, hogy a per alapját képező szabadalmat függetlenül értelmezze, és megjegyezzük, hogy a vitatott szabadalomra vonatkozó megsemmisítési eljárásban sem jogilag, sem ténybelileg nincs kötve a BGH értelmezéséhez.”

És a BGH ebben a döntésében valóban megállapította, hogy jogilag hibás az az értelmezés, amelyet az érvényességgel kapcsolatos korábbi döntésében az 1. igénypontnak tulajdonított, és amit a (bitorlási) fellebbezési bíróság követett. Nem mindennapi dolog, hogy egy legfelsőbb bíróság kijelenti, hogy nemrég tévedett, és most másképp látja az ügyet. Az alábbi módon érvelt.

„Egy igénypont jelentésének a meghatározása jogi feladat, és a bitorlási bíróságnak, valamint bármely egyéb, ilyen ügygel foglalkozó bíróságnak ezt saját felelőssége tudatában kell végeznie. Ez magában foglalja azt a lehetőséget, hogy a bitorlási bíróság olyan értelmezésre jut, amely eltér attól, amelyre a BGH jutott egy ugyanezen szabadalommal kapcsolatos szabadalommegsemmisítési eljárásban. Igaz ugyan, hogy az ilyen eltérés, ha lényeges a döntéssel kapcsolatban, lehetőséget ad jogi felülvizsgálatra, de ez nem különbözik egy fellebbezési bíróság egyéb ügyek kapcsán jogi kérdésben hozott olyan döntésétől, amely eltér a BGH

ítéletétől, és ezért a polgári eljárási törvény 543(2) no. 2 cikke szerint lehetőséget nyújt jogi felülvizsgálatra. Ebben az ügyben a felülvizsgáló bíróságnak meg kell fontolnia, hogy kiktart-e korábbi döntése mellett, vagy pedig a jobb okok a fellebbezési bíróság döntése mellett szólnak. Ilyen jobb okok olyan tényekből is származhatnak, amelyeket a fellebbezési bíróság szabadalmi peres eljárásokban talált, és nem talált a megsemmisítési eljárásban, de amelyek befolyásolják a szabadalom értelmezését.”

A fentiek alapján arra lehet következtetni, hogy a BGH-nak itt két alapvető elvet kellett mérlegelnie: egyrészt a jogbiztonságot és a kétutas rendszer összeegyeztethetőségét, másrészt a bírói függetlenséget és a lényegi igazságot. Nyilvánvaló, hogy az utóbbit követte. Legalábbis a BGH mindig kijavítja önmagát, sőt az alsófokú bíróságoknak is megvan a joguk ahhoz, hogy a legfelsőbb bíróságtól eltérő igénypont-értelmezésre jussanak, feltételezve azonban, hogy van lehetőség jogi felülvizsgálatra. Azt, hogy mi vezette a BGH-t erre a döntésre, talán a döntés következő idézetéből lehet megérteni: „Tény volt, hogy a BGH korábbi értelmezése számos kiviteli példát kizárt az oltalmi körből, és a bíróság úgy érezte, hogy ez általában nem kívánatos.” Ennek megfelelően a szabadalmi igénypontok olyan értelmezése, hogy a szabadalmi leírásba beiktatott kiviteli példák egyikét sem fedti a szabadalom tárgya, csak akkor vehető figyelembe, ha egyéb olyan értelmezési lehetőségek, amelyek a kiviteli példák legalább egy részének a beiktatását eredményezik, kényszerűen kizárhatók, vagy ha kellően világos jelzések vehetők az igénypontból arra nézve, hogy valóban igényelve van valami, ami nagymértékben különbözik a leírástól. Ha a találmányhoz tartozóként számos kiviteli példa van ismertetve a leírásban, akkor az igénypontokban használt kifejezéseket kétség esetén úgy kell értelmezni, hogy valamennyi kiviteli példát fel lehet használni a találmány szemléltetésére.

Ami az össze nem egyeztethető bitorlási és megsemmisítési döntéseket illeti, a BGH a *Kreuzgestänge*-döntésben meglegedett annyival, hogy a gyerekkocsi keresztrúdjának kétvagy háromdimenziós kiviteli alakja kapcsán az igénypont-értelmezésben eszközölt változtatása nem gyakorolt volna hatást a megsemmisítési okok értelmezésére, vagyis az érvényesség megítélésére. A döntés azonban sajnos nem vette figyelembe azt a (nem valószínűtlen) forgatókönyvet, ahol az igénypont-értelmezés befolyásolja a szabadalom érvényességét. Ilyen esetben bírói alkotókészség lenne szükséges ahhoz, hogy elkerülhető legyen az alperesre nézve igazságtalan eredmény, vagyis hogy elveszítse a megsemmisítési pert annak következtében, hogy szűken értelmezik az igénypontot, és ezt követően a bitorlási perben ugyanezt az igénypontot tágan értelmezik. A *Kreuzgestänge*-döntés így nem nyújt valódi segítséget a német kétutas rendszer elleni kritika élének tompítására, minthogy e rendszert mindig azon az alapon támadták, hogy benne rejlik az összeegyeztethetetlenség kockázata és az alperesek szempontjából az igazságtalanság lehetősége.

B) A BGH 2015. április 2-i döntésében megállapította, hogy egy régebbi védjegy [a] ábra] tulajdonosa kérheti egy olyan lajstromozott védjegy [b] ábra] törlését, amely paródiája a régebbi védjegynek.

a) ábra

b) ábra

2006-ban az alperes, egy hamburgi pólótervező a Német Szabadalmi és Védjegy hivatalnál lajstromoztatta a PUDEL (pudli kutya) szóvédjegyet egy „ugró pudli” képével kombinálva. A BGH úgy döntött, hogy a PUMA sportfelszereléseket gyártó felperes jogosult az alperestől kérni a PUDEL védjegy törlését.

A BGH elsősorban arra mutatott rá, hogy a kifogásolt védjegyek – bár hasonlóak – nem eléggé hasonlóak ahhoz, hogy összetévesztés valószínűségét lehessen feltételezni. A bíróság azonban azon a nézeten volt, hogy az alperes előnyre tesz szert a jól ismert PUMA védjegy megkülönböztető jellegéből és hírnevéből. A német védjegy törvény szerint a védjegy tulajdonosok akkor is kérhetik egy hasonló védjegy törlését, ha az érintett közönség egy védjegyet egy másikkal társít, és az új védjegy előnyre tesz szert egy már létező, jól ismert védjegy hírnevéből. Miként az Európai Unió Bírósága *L’Oreal/Bellure*-ítéletében megállapította, egy védjegy megkülönböztető jellegéből vagy hírnevéből történő tisztességtelen előnyszerzés nem kívánja, hogy megtévesztés valószínűsége következzen be, vagy hogy a védjegy megkülönböztető jellege vagy hírneve, vagy általánosabban maga a védjegy tulajdonos kárt szenvedjen. Itt egy harmadik fél tisztességtelenül tesz szert egy védjegyhez hasonló megjelölés használatából származó előnyre abból a célból, hogy hasznot húzzon ennek a védjegynek a vonzerejéből, hírnevéből és presztízséből, és hogy pénzügyi ellenszolgáltatás fizetése nélkül kihasználja a védjegy tulajdonos által kifejtett értékesítési erőfeszítéseket.

A BGH végül azon a véleményen volt, hogy a PUDEL védjegy esetében a fentihez hasonló jogsértés történt.

Ezt az eredményt nem változtatta meg az a tény, hogy az alperes védjegye a PUMA védjegy paródiája. A BGH világossá tette, hogy a PUMA védjegy régóta megalapozott tulajdonjoga ilyen esetben nagyobb értékű, mint az alperesnek a német alkotmányban lefektetett szólás-szabadsága vagy művészeti szabadsága.

Norvégia

A norvég szabadalmi törvény bitorlásokkal foglalkozó részét 2013. július 1-jei hatállyal megváltoztatták. A változások megerősítik a szabadalomtulajdonosok helyzetét a károk megállapítása területén. A változások szerint kártérítést lehet igényelni:

– annak a haszonnak az alapján, amelyre a bitorló szándékos vagy gondatlan szabadalom-bitorlás alapján tett szert; vagy

– a bitorló használat alapján számított tisztességes licencdíj kétszeres összegére, feltéve, hogy a bitorlás szándékos vagy nagymértékben gondatlan volt.

Jóhiszemű bitorlás esetén a kártérítés a tisztességes licencdíjra vagy haszonra alapozható, de csak olyan mértékben, hogy a kártérítés ne legyen észszerűtlen.

A törvénymódosítás előtt a szabadalomtulajdonosnak csak arra volt lehetősége, hogy a bitorló használat alapján a tisztességes licencdíjjal azonos vagy a bitorlással okozott kárnak megfelelő kártérítést kapjon.

Az alábbi két bírósági döntés alapján képet nyerhetünk arról, hogy a bíróságok mostanáig hogyan alkalmazták az új törvény rendelkezéseit.

A TCO szabadalmas által indított bitorlási perben a Bergeni Másodfokú Bíróság egy újabb döntése megállapította, hogy a bitorló a törvénymódosítás ideje óta szerzett haszonnal azonos kártérítést köteles fizetni.

A felperes a törvénymódosítás hatálybalépése előtti időre is kért kártérítést azzal érvelve, hogy a szabadalmi törvény változásaival csupán a szokás által szentesített változásokat törvényesítették. A bíróság ezt az érvelést nem fogadta el, és a legfelsőbb bíróság egy olyan döntésére hivatkozott, amelyben a hasznon alapuló kártérítést megtagadták egy a tisztességtelen versenyt tiltó törvénybe ütköző ügyben.

A szabadalmi törvény vonatkozásában a bíróság megállapította, hogy teljesítették a bitorlás alapján szerzett hasznon alapuló kártérítés követelményeit. A bíróság szerint a vélt bitorló gondatlanul járt el. Emellett a szabadalom érvényes volt, és a vélt bitorló cselekedetei bitorolták ezt a szabadalmat. A bíróság azt is megállapította, hogy ténybeli és jogi összefüggés volt a bitorlás és a bitorló által szerzett haszon között.

A Bergeni Másodfokú Bíróság a megítélt kártérítést a bitorló fejlesztési költségei révén létrejött becsült megtakarítások figyelembevételével számította ki. Így a bíróság 12 millió NOK kártérítést állapított meg, ami norvég szabadalmi ügy esetén jelentős összegnek tekinthető.

Az alperes a legfelsőbb bíróságnál nyújtott be fellebbezést, azonban később a felek peren kívüli megállapodást kötöttek.

A 2015. évi *Calanus v. NAG*-ügyben az Oslói Kerületi Bíróság szintén a szabadalombitorlásból származó haszon alapján történő kármegállapítás elvét alkalmazta.

Ebben a perben az alperes NAG megkísérelte a jogi költségeket olyan költségként feltüntetni, amelyet le kell vonni a szabadalombitorlás révén szerzett haszomból. A bíróság ezt nem fogadta el, és megállapította, hogy NAG-nak az ilyen ügyekben használt szabályoktól függetlenül kell megfizetnie a jogi költségeit.

A második bitorlóként szereplő *Cathay Import* (Cathay) nem tett szert haszonra a bitorlásból, és ezért a bíróság közreműködő bitorlónak tekintette. Azt kellett megállapítani, hogy a Cathay felelős volt-e a bitorláshoz kapcsolódó összes haszonért. A bíróság a törvényben nem szereplő elvek alapján tárgyalta a közreműködő tevékenységet, amely károkat okozott a bitorlást szenvedő félnek. Ezen elvek szerint egy szabadalombitorlás valamennyi közre-

működője egyenlő mértékben felelős a károkért. A bíróság szerint a hatáskört is figyelembe kell venni. Egy olyan vállalat felelősségét, amely csupán a bitorló termék fejlesztésében vett részt, de eladásában nem, azokra az eladásokra kell korlátozni, amelyek szorosan kapcsolódnak a közreműködő tevékenységhez.

A bíróság azonban a Cathay-ra vonatkozólag nem talált ilyen korlátozást. Minden bitorló eladás egy éven belül történt attól számítva, hogy a Cathay átadta az ügyet a NAG-nek. A bíróság azt állapította meg, hogy a közreműködő felelősség mértéke nem volt túl nagy, és a Cathay így 3,665 millió NOK becsült haszonért volt felelős.

Olaszország

A) Az Európai Szabadalmi Hivatal elnöke, *Benoît Battistelli* 2015. szeptember 11-én Rómában találkozott az olasz Gazdaságfejlesztési Minisztérium helyettes államtitkárával, Vicari asszonnal, hogy megbeszéljék az egységes európai szabadalom közelgő hatálybalépésével kapcsolatos teendőket.

Battistelli leszögezte, hogy Olaszország nemrégii döntése, amellyel csatlakozott az egységes európai szabadalomhoz, nagyon jó hír Európa számára. Olaszország csatlakozási kérelme jelenleg az Európai Bizottság kezében van, amelynek meg kell állapítania, hogy az ország kielégíti-e a csatlakozási követelményeket. A rendelkezésre álló tájékoztatás szerint az Európai Bizottság biztosan pozitív választ fog adni.

A találkozó során Battistelli megállapította, hogy Olaszország egyike lesz azoknak az államoknak, amelyekben Egységes Szabadalmi Bíróság fog székelni. Szerinte ez annál is inkább helyénvaló lenne, mert az olasz bírók kiválóan képzettek, majd hozzátette: „Olaszországnak törekednie kell arra, hogy vonatkozási pont legyen a környező országok számára”.

Battistelli arra is utalt, hogy Olaszország mind népesség, mind GDP szempontjából a negyedik Európában, és az európai szabadalmak számára is fontos ország. „Az ESZH statisztikája szerint az európai szabadalmak tulajdonosai átlagosan három vagy négy országban érvényesítik európai szabadalmukat, és Olaszország a negyedik a legtöbbször megjelölt országok között: a megadott európai szabadalmak 44%-át érvényesítik Olaszországban. Ennek következtében Olaszország csatlakozása az egységes szabadalmi rendszerhez és az Egységes Szabadalmi Bírósághoz bizonyára hozzá fog járulni az Európai Unió gazdaságának a fejlődéséhez” – közölte az elnök.

B) A Milánói Szellemtulajdon-védelmi Bíróság 2015. augusztus 5-i döntése megállapította, hogy az *Apple Inc.* (Apple) IWEB szóvédjegye nem bitorolja a *Galgano Informatica S.r.l.* (Galgano) olasz szoftvertársaság korábbi olasz védjegyeit, és egyúttal elutasította az Apple védjegymegvonásra irányuló ellenkérelmét.

A Galgano 2013-ban pert indított az Apple ellen azt állítva, hogy a kaliforniai vállalat és annak olasz leányvállalatai által 2006-ban benyújtott kérelem az IWEB szóvédjegy lajstromozása iránt és az ennek alapján 2008. január 30-án lajstromozott közösségi védjegy bitorolja

az ő azonos árukra és szolgáltatásokra lajstromozott korábbi védjegyeit, nevezetesen a lajstromozatlan IWEB szövegvédjegyet, a lajstromozatlan IWEB ábrás védjegyet plusz egy kaméleon stilizált ábrázolását és az IMPROVE YOURSELF (javulj meg) logót – amelyek mindegyike 2004 kezdete óta jelen volt a piacon – és a 2004. szeptember 30-án benyújtott kérelem alapján lajstromozott, a lajstromozatlan ábrás védjegynek megfelelő lajstromozott olasz védjegyet.

Az Apple a 207/09 sz. európai közösségi védjegyrendelet 54(2) cikke alapján kérte védjegyének érvényesítését azzal érvelve, hogy a Galgano öt évnél hosszabb ideig tűrte a későbbi védjegy használatát. Emellett az Apple ellenkérelemként a felperes védjegyének megvonásáért folyamodott, azzal érvelve, hogy a védjegy jelentéssel bíró utóbbi „-web” része a védett áruk és szolgáltatások vonatkozásában deszkriptív volt, és emellett nélkülözte az újdonságot, mert az „i” betű korábban az Apple számos saját védjegyében (amilyen az iMatch, iTunes, iPod) már jelen volt a piacon. Az állítólagos bitorlással kapcsolatban az Apple azzal érvelt, hogy jelentős különbségek vannak a felperes Galgano védjegye és saját védjegye között, amelyek kizárják az összetévesztés valószínűségét, és a felperes védjegyeit viselő áruk fogyasztói – miként ezt a felperes saját maga is elismeri – szakosodottabbak, mint az Apple átlagos fogyasztói.

A bíróság előzetesen elutasította az Apple által az IWEB védjegy ellen benyújtott megvonási ellenkeresetet, rámutatva, hogy az ötéves időtartam kezdő napja nem az első használat, hanem a lajstromozás időpontja, még ha a védjegytulajdonos csak később lajstromoztatta is; ennek fényében az ötéves időtartam a felperes által benyújtott kereset időpontjában, (és a megalapozott joggyakorlat szerint) különösen a bírósági végrehajtónak való átadás időpontjában még nem járt le.

Érdemi vonatkozásban a bíróság tagadta a Galgano által hivatkozott két lajstromozatlan védjegy érvényesíthetőségét, mert egy lajstromozatlan védjegy alkalmi vagy szabálytalan időközönként történő használata nem képez elegendő bizonyítékot. A felperes két védjegye ugyanis nélkülözte a minősített ismertséget. Ezért a bírók csupán a lajstromozott védjegyet és az azok közötti összehasonlítást vették figyelembe.

Az összetévesztés valószínűségével kapcsolatban a bíróság megjegyezte, hogy „egy összetett védjegy esetében, miként a jelen esetben is, az értékelést azokkal az egyéni részekkel kapcsolatban kell elvégezni, amelyek független megkülönböztető jelleggel rendelkeznek, tekintet nélkül azok verbális vagy alaki jellegére”. A vizsgált esetben a verbális részt nem lehet önműködően uralkodónak tekinteni, hanem ténybeli értékelést kell végezni. Ennek az elvnek az alkalmazásakor a bíróság megállapította, hogy a felperes komplex védjegye nagymértékben disztinktív jelképes részt bírt, de gyenge verbális részt az „iweb” megjelölés kétségtelenül leíró jellegének betudhatóan, valamint a kezdeti „i” magánhangzó informatikai szempontból szerzett népszerűsége folytán. Ennek fényében a két megjelölés hangzásbeli azonossága ellenére az a tény, hogy az Apple védjegye a felperes védjegyének viszonylag gyenge verbális részét reprodukálta, nem pedig annak erősen disztinktív ábrás részét, a bíróság kizárta az összetévesztés valószínűségét a két védjegy között, azt is figyelembe véve,

hogy a technológiai szolgáltatások átlagos fogyasztójának a figyelmi szintje „elég magas”, és azt is tekintetbe véve, hogy a két védjegy által fedett termékeknek eltérő a közönsége.

Ilyen alapon a Milánói Szellemtulajdon-védelmi Bíróság alaptalannak minősítette a bitorlási keresetet.

Másrészről a bíróság az Apple által benyújtott megvonási ellenkérelmet is elutasította. A felperes komplex védjegyét nem tekintette érvénytelennek, mert egyrészt a védjegy globális szempontból még megkülönböztető jelleggel rendelkezőnek tekinthető, lévén csupán első komponense leíró jellegű a technológiai árukra és szolgáltatásokra vonatkoztatva; másrészt újnak tekinthető, mert az „i” betű után következő megjelölés abban az időben, amikor a Galgano benyújtotta lajstromozási kérelmét, nem csupán az Apple, hanem egyéb védjegycsaládok része is volt, és önmagában nem képezett elegendő alapot ahhoz, hogy a szolgáltatások eredetét illetően megtévesztéshez vezessen.

C) Egy 2015. augusztusi döntésében az Olasz Szabadalmi és Védjegyhivatal helyt adott a *Riva S.p.A.* (Riva), egy a luxusjachtkészítés területén közismert olasz vállalat felszólalásának, amelyet egy kínai versenytárs *DIVA YACHTS* ábrás védjegyének 2012. évi olaszországi lajstromozási kérelme ellen nyújtott be.

A felszólalás alátámasztásaként a Riva négy korábbi, szerinte hasonló, saját, ábrás védjegyére hivatkozott, amelyek közül három nemzeti védjegy, egy pedig közösségi védjegy volt, és amelyeket 1964 és 2001 között lajstromoztak, többek között ugyanolyan árukra, vagyis járművekre, földi, légi és vízi helyváltoztatásra szolgáló készülékekre, mint amilyenekre a *DIVA YACHTS* védjegyet kívánták lajstromoztatni. A Riva egyik nemzeti védjegyét alább mutatjuk be:

A Riva azt állította, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegy nélkülözi az újdonságot, mert amellett, hogy a korábbi védjegyek által védettekkel azonos árukra vonatkozik, betűtípusa megegyezik a korábbi védjegy „riva” elemének betűtípusával, továbbá emellett három betűje (I, V, A) azonos a korábbi négy védjegy lényegét képező négybetűs „riva” szó három betűjével. A jelölések jelentős hasonlósága és az áruk azonossága az összetévesztés valószínűségét és az áruk eredetének társítását okozza az érdekelte vásárlók körében. A bejelentő nem válaszolt ezekre az érvekre.

A hivatal, miután igazolta a védjegyek által védett áruk azonosságát, vizuális, hallási és fogalmi szempontból összehasonlította a lajstromoztatni kívánt védjegyet a Riva korábbi védjegyeivel, és arra a következtetésre jutott, hogy: (i) a hasonló betűtípus, az I, a V és az

A betű közös jelenléte, az azonos helyre helyezett „yachts” szó jelenléte és a „D” és az „R” betű grafikai hasonlósága (mindkettő nagybetűvel írva) a régi védjegyeket és az újat a közöttük levő (lényegtelen) különbségek ellenére vizuálisan hasonlóvá teszi; (ii) a vizuális összehasonlításnál már figyelembe vett közös betűk és szavak hangzása a védjegyeket hangzási szempontból is hasonlóvá teszi; (iii) a jelölések fogalmi szempontból is nagyon hasonlók, mert a „grand” és a „diva” szó a közös „yachts” szóval kombinálva, még ha különböznek is, az előállított hajók kiváló minőségére utalnak.

Megállapítva, hogy a vásárlóközönség részéről fennáll az összetévesztés valószínűsége, a hivatal egyrészt arra utalt, hogy ebben az esetben a vásárlók védjegyre irányuló figyelmét nagyobb mértékűnek kell tekinteni, mint az átlagos fogyasztók esetében, mert a védjegyek nagyon költséges árukat védenek, és ezért a vásárlók gyakran szakmai segítséget vesznek igénybe – ami csökkenti az összetévesztés valószínűségét –; másrészt viszont ez bizonyos megkülönböztető erőt kölcsönöz a korábbi védjegyeknek, mert azok „riva” szóból álló magja erősen disztinktív. A „riva” szó valójában nem rendelkezik leíró kapcsolattal a védjegyek által védett árukhoz, és emellett patronim jellegű, vagyis apai névből származásra utal, ami egy védjegynek külön megkülönböztetőképességet kölcsönözhet. A hivatal szerint a felszólaló védjegyeinek ilyen erős megkülönböztető jellemzői a későbbi védjeggyel való összetévesztés valószínűségét okozhatják még akkor is, ha a védjegyek közötti hasonlóság foka közepesen gyenge.

A fentiek fényében és összhangban azzal a jól megalapozott elvvel, hogy az áruk vagy szolgáltatások közötti kisebb mértékű hasonlóságot ellensúlyozhatja a védjegyek közötti hasonlóság nagyobb mértéke és *vice versa*, a hivatal megállapította, hogy a vizsgált ügyben – annak ellenére, hogy a védjegyek az átlagosnál nagyobb mértékű figyelmet tanúsító fogyasztókat céloztak meg – a hasonlóságok lehetővé teszik az összetévesztés vagy a társítás valószínűségét. Ezért a hivatal helyt adott a felszólalásnak, és elutasította a kifogásolt védjegybejelentést.

Portugália

A Portugál Szellemtulajdon-védelmi Intézet bejelentette, hogy a védjegybejelentéseket ezentúl elektronikusan lehet benyújtani.

Svájc

A Szövetségi Tanács 2015 szeptemberében új szabályozást fogadott el a „svájcisággal” kapcsolatban. Az új szabályozástól azt várják, hogy megerősíti a svájci márkát, és szigorítja az olyan félrevezető megjelölések elleni szabályokat, amelyek jogtalanul állítják, hogy egy termék Svájcban készült. Az új szabályok 2017. január 1-jén léptek hatályba.

A rendelkezések öt különálló részből állnak:

- felülvizsgált védjegyrendelet;
- az élelmiszerek svájci megjelölésének használatára vonatkozó rendelet;
- a nem mezőgazdasági termékek eredetének és földrajzi származásának megjelölésére vonatkozó lajstrom szabályozása;
- a svájci címerek és egyéb hivatalos megjelölések oltalmának szabályozása; és
- a Svájcban készült órákra vonatkozó rendelet.

A fenti szabályozások közül az első négyet végleges formájában fogadták el. A svájci órára vonatkozó szabályozás még csupán tervezet, és további módosítása várható, de ez az új szabályozás is 2017. január 1-jén léphet hatályba.

Az új rendelkezések pontos követelményeket írnak elő arra nézve, hogy termékeket és szolgáltatásokat mikor lehet svájcként megjelölni. Ha ezeket a követelményeket kielégítik, a svájci megjelölés szabadon használható anélkül, hogy külön engedélyre vagy kérelemre lenne szükség. Ugyanez vonatkozik a svájci kereszt használatára, amelyet most már mind termékekre, mind szolgáltatásokra lehet használni (korábban csupán szolgáltatásokkal kapcsolatban volt használható). A svájci címerek használata azonban állami szervezetek és hivatalos testületek számára marad továbbra is fenntartva.

Külön kitérünk az élelmiszerekre vonatkozó szabályozásra. Itt kulcsfontosságú az élelmiszerek származási helye. A nyersanyagoknak legalább 80%-a kell, hogy Svájcban származzon. Tejtermékek esetében a tej 100%-ának kell Svájcban származnia. Feldolgozott élelmiszerek esetében a termék meghatározó tulajdonságait kölcsönző lépéseknek kell Svájcban végbemenniük.

A nem élelmiszertermékek esetében a svájciságot a termelési költségek (vagyis a kutatási és fejlesztési költségek, valamint az anyag- és gyártási költségek) alapján határozzák meg. E költségek legalább 60%-ának kell Svájcban felmerülniük. Nem veszik figyelembe a gyártás után jelentkező (például hirdetési) költségeket.

Az órákkal kapcsolatban a svájci megjelölésre vonatkozó hatályos törvények olyan értelemben módosultak, hogy a végtermékköltségek legalább 60%-ának Svájcban kell felmerülnie. Emellett a műszaki fejlesztési munkát Svájcban kell elvégezni.

Szerbia

Szerbia 2015. november 16-án a Szerb Tudományos és Művészeti Akadémián ünnepelte az országban a szellemi tulajdon oltalma megalapozásának 95. évfordulóját. Ez alkalommal a Szerb Szellemitulajdon-védelmi Hivatal új hároméves együttműködési megállapodást írt alá az Európai Szabadalmi Hivatallal. „E megállapodás aláírása nagy örömünkre szolgál, mert hozzájárul a szabadalmi rendszer megerősítéséhez Szerbiában és Európában is” – mondta Benoît Battistelli, az ESZH elnöke az évforduló alkalmából küldött videóüzenetében. „E

kezdeményezés az országnak az európai uniós tagsággal kapcsolatos tárgyalásaival összefüggésben is döntő fontosságú.”

Szerbia 2010. október 1-jén lett tagja az Európai Szabadalmi Szervezetnek, ami új lehetőségeket nyújtott a szerb feltalálók számára ahhoz, hogy találmányaikat elhelyezhessék az európai piacon, és egyúttal növelte a szerb piac vonzerejét a külföldi beruházók számára. 2014-ben 2013-hoz viszonyítva 24%-kal nőtt az európai szabadalmak érvényesítése Szerbiában.

Szingapúr

A) A Szingapúri Szellemtulajdon-védelmi Hivatal és a Kambodzsai Szabadalmi Hivatal között 2015 áprilisában kötött megállapodás alapján a szingapúri szabadalomtulajdonosok – szabadalmukat újralajstromoztathatják a kambodzsai hivatalnál megfelelő díj befizetése mellett, és

– kambodzsai szabadalmi bejelentések kapcsán a kambodzsai hivatalnál benyújthatják az szingapúri hivatal által kibocsátott kutatási és vizsgálati jelentést szabadalom engedélyezése céljából.

Egy szingapúri nemzetközi (PCT-) bejelentés Kambodzsában a szingapúri bejelentés elsobbségével nyújtható be PCT-bejelentésként.

A két hivatal közötti megállapodás alapján tehát a szingapúri szabadalmak révén szerzett oltalom egyszerű eljárással kiterjeszhető Kambodzsára.

B) 2015. szeptember 21-én az szingapúri hivatal vezetője alapegyezményt (memorandum of understanding) írt alá az Egyesült Királyság Szellemtulajdon-védelmi Hivatalának (UK Intellectual Property Office) vezetőjével annak érdekében, hogy javítsák a két hivatal együttműködését a szabadalmak, a védjegyek, a minták és a szerzői jog területén. Ez a diplomáciai lépés annak a következménye, hogy az angol miniszterelnök 2015 júliusában bejelentette a két ország további együttműködését a szellemtulajdon-védelem területén.

A „Szellemtulajdon-védelmi alapegyezmény a Szingapúri és az Egyesült Királyság Szellemtulajdon-védelmi Hivatala között” című egyezmény megállapítja, hogy globális rugalmas mechanizmust hoznak létre a Szingapúr és az Egyesült Királyság közötti együttműködés fejlesztésére és javítására az iparjogvédelem területén és az információs technológiai szolgáltatásokban.

Neville Rolfé bárónő, az Egyesült Királyság szellemtulajdon-védelmi minisztere kijelentette: „Ez az alapegyezmény lehetővé fogja tenni, hogy az Egyesült Királyság és Szingapúr megossza gyakorlati tudását a szellemtulajdon-védelmi jogok, az ilyen területen végzett kutatások és az ezen területen működő bíróságok korszerűsítésében.”

Tan Yih San, a Szingapúri Szellemtulajdon-védelmi Hivatal vezetője megállapította, hogy az alapegyezmény újból megerősíti a szellemtulajdon-védelmi szakemberek kölcsönös törekvését a határokon átnyúló együttműködés megerősítésére és erős szellemtulajdon-vé-

delmi rendszer létrehozására olyan üzletemberek és feltalálók számára, akik terjeszkedni kívánnak a két állam területén.

Neville Rolfe bárónő, aki első ízben látogatott Szingapúrba, találkozott ott élő angol üzletemberekkel, akik használják a szellemi tulajdon-védelmi rendszereket. Megállapították, hogy Délkelet-Ázsia egyre növekvő jelentőséggel bír a brit kereskedelem és export számára, és a brit kereskedelem 15%-áért felelős. Szingapúrban ezernél több angol vállalat központja van, mivel a városállam ugródeszkát képezhet a tágabb ASEAN körzethez.

Tajvan

A Tajvani Szellemijajdon-védelmi Hivatal elutasított egy szabadalmi bejelentést, amelynek tárgya egy szoftveralapú üzleti módszer volt, amely lehetővé tette, hogy vásárlók egy konkrét termék kiválasztása után a rendszer által közölt több lehetőség között válogathassanak, amíg az összes lehetőséget ki nem merítik, és végül vásárlással lezárhatják az üzletet, vagy pedig elállhatnak a vásárlástól.

A szabadalmi bejelentés elővizsgálata során a hivatal kézenfekvőség miatt elutasította a bejelentést. Az elutasítást két anterioritásra alapozta, amelyek közül az első kollektív vásárlási rendszerbeli ártárgyaláshoz hatféle alkumodellt kínált, míg a második számos vagylagos fizetési módszert ismertetett, amelyek közül egy telekommunikációs rendszer önműködően választja ki a legkedvezőbbet. A Tajvani Szellemijajdon-védelmi Hivatal szerint a szabadalmi bejelentés tárgyát mindkét anterioritás érintette, és a második anterioritás elegendő ösztönzést nyújtott ahhoz, hogy elvét kombinálni lehessen az első anterioritás szerinti megoldással. Ebből a hivatal arra következtetett, hogy a bejelentés tárgyát a két anterioritás ismeretében egy szakember könnyen meg tudta volna valósítani, ezért a bejelentést elutasította.

Válaszként a bejelentő a döntés ellen a hivatal fellebbezési tanácsához folyamodott, amely azonban szintén elutasító határozatot hozott. Ezt követően a bejelentő a Szellemijajdon-védelmi Bíróságnál nyújtott be fellebbezést.

Az – ellentétben a hivatali véleménnyel – azt állapította meg, hogy bár az első anterioritás számos ártárgyalási modellt ismertet, azok mindegyike – ellentétben a bejelentés szerintivel – több vásárló egyidejű részvételét igényli, akiknek együtt kell tárgyalniuk az eladóval a végső eladási ár megállapításához. Emellett a vevőknek egyetlen ártárgyalási modellben kell megtárgyalniuk a végső eladási árat, szemben a szabadalmi bejelentésben javasolt módszerrel, ahol több ártárgyalási modell közül választhatnak. A második anterioritás sem kínál többszörös ártárgyalási lehetőséget.

A fentiek alapján a bíróság megállapította, hogy a hivatal elutasító végzése nem volt kellően alátámasztva. Ezért hatálytalanította a hivatali döntést, és a szabadalmat engedélyezte.

Thaiföld

Thaiföldön 2015. július 21-én hatályba lépett a licenciadást megkönnyítő törvény, amely előírja a licenciákat lajstromozó és engedélyező kormányhivatalok, így a Szellemitulajdonvédelmi Hivatal számára, hogy olyan kézikönyveket publikáljanak, amelyek ismertetik a licenciadással kapcsolatos szabályokat, eljárásokat, követelményeket, költségeket és időtartamokat. A törvény célja, hogy az egész országban gyorsítsa a licenciák kormányhivatalok általi engedélyezésének folyamatát.

Az új törvény alapján a Szellemitulajdonvédelmi Hivatal öt hivatalon keresztül 33 kézikönyvet publikált, amelyek a szabadalmak lajstromozására, a Szabadalmi Együttműködési Szerződés (PCT) alapján benyújtott nemzetközi bejelentésekre, a szabadalmi mintabejelentésekre és a védjegylajstromozásra vonatkoznak. Ezek a kézikönyvek ismertetik a vonatkozó törvényeket, felsorolják a licenciadással kapcsolatos összes szükséges lépéseket, és becslést adnak az egyes lépések időtartamáról és munkaterhéről, amiket a törvények nem ismertetnek.

Törökország

A felperes nemrég keresetet indított az alperes INFINITY védjegyének törléséért, arra hivatkozva, hogy az hasonlít a saját INFINITY védjegyéhez, amelyet a Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) által végzett lajstromozás meghosszabbításaként nyújtottak be Törökországban, és amelynek korábbi elsőbbségi napja volt, amit azonban a Török Szabadalmi Intézet nem vett figyelembe a hivatalból végzett első elővizsgálati szakaszban, mert a WIPO a nemzetközi lajstromozásról késve küldött neki értesítést.

Az elsőfokú bíróság 2011. március 1-jén helyt adott a törlési keresetnek. Ezt a döntést a legfelsőbb bíróság (LB) 2012. október 11-én formai okok miatt hatálytalanította, megállapítva, hogy a bíróság nem vizsgálta a felperes védjegyének érvényességét. Ezért az elsőfokú bíróság ismét vizsgálta az ügyet, és kikérte a felperes védjegyének iratait a Török Szabadalmi Intézettől.

A felperes arra hivatkozott, hogy 100-nál több országban volt aktív, és az INFINITY védjegyet széles körben használta jól ismert MAGNUM védjegyével együtt csokoládétermékeken – 2007. augusztus 23-án a WIPO-n keresztül nyújtott be 60938/2008 számmal lajstromozási kérelmet az INFINITY védjegyre (a 803282 számú nemzetközi lajstromozás kiterjesztéseként), amit az intézet a WIPO késedelmes értesítése folytán csak nemrég vitt be az online rendszerébe. Az alperes védjegyét – 2007. december 31-i bejelentési nappal – tévesen lajstromozták, mert azt az intézetnek hivatalból el kellett volna utasítania az első elővizsgálati szakaszban, tekintve, hogy a két védjegy azonos volt, és fennállt közöttük az összetévesztés veszélye. Emellett az alperes rosszhiszeműen járt el azonos védjegyre vonatkozó lajstromo-

zási kérelem benyújtásakor, mert egyértelműen tudatában volt annak, hogy az általa lajstromoztatni kívánt védjegy már korábban lajstromozás tárgyát képezte.

Az alperes arra hivatkozott, hogy védjegyét a hivatali vizsgálatot követően és harmadik fél által benyújtott felszólalás hiányában joggal lajstromozták, és védjegyét meg lehetett különböztetni a felperes védjegyétől, amelyet a jól ismert MAGNUM védjeggyel együtt használtak. Az alperes azzal is érvelt, hogy a védjegyek fogyasztói csoportjai kulturális és szocioökonómiai szempontból különböztek, és a védjegyek írástípusa és betűnagysága is különbözött.

Figyelembe véve a benyújtott bizonyítékokat és szakvéleményt, a bíróság megállapította, hogy a MAGNUM védjegy jól ismert volt, és a felperes az INFINITY védjegyet ezzel a jól ismert árujelzővel együtt 2006 óta (vagyis a MAGNUM és az INFINITY védjegy társítása óta) széles körben használta, azonban az INFINITY védjegy nem volt jól ismert árujelző. A bíróság azt is leszögezte, hogy a védjegyek azonosak voltak vizuális, hallási és jelentéstani szempontból, emellett a 29. és a 30. áruosztályban azonos árukra vonatkoztak. Ennek következtében a védjegyek között fennállt az összetévesztés veszélye. Az alperes ugyanazon a területen működött, és ezért ismernie kellett a felperes védjegyét, amelyet a török piacon széles körben használtak és hirdettek. Ezért az alperes rosszhiszeműen nyújtotta be védjegybejelentését azzal a céllal, hogy hasznot húzzon a felperes védjegyének ismertségéből.

A bíróság a fentiek miatt ismét úgy döntött, hogy az alperes védjegyét törölni kell.

Új-Zéland

Az Új-zélandi Felsőbíróság (High Court of New Zealand) az elmúlt négy éven belül harmadszor helyezte hatályon kívül az Új-zélandi Szellemtulajdon-védelmi Hivatal helyettes igazgatójának a döntését, elismerve a *Lacoste CROCODILE* ábrás és szóvédjegyre vonatkozó jogait a *Crocodile International PTE Ltd.* (CI) többszöri támadásával szemben.

Clifford bíró legújabb döntése a CI felszólalására vonatkozik a Lacoste 837027 sz. alábbi krokodillogója ellen:

A Lacoste és a CI közötti vita alapját képező védjegy története 1923-ra nyúlik vissza, amikor *René Lacoste*, a híres teniszező egy krokodilbőröböl készült bőröndbe fogadott a Davis-

kupa kapitányával. A fogadás megnyerése után Lacoste a „Krokodil” becenevet kapta, ezzel utalva a tenispályán mutatott szívósságára is. Ez a becenev rajtaragadt, különösen amikor a bemelegítést ráhímzett krokodillal díszített dzsekiben végezte.

René Lacoste 1933-ban egy társával együtt megalapította a Lacoste céget, amely terjeszteni kezdte a ráhímzett krokodilloggal díszített, rövid ujjú révén új stílusú, híres fehér pólóingeket. Ezt követően a Lacoste külföldön is terjeszkedett, és CROCODILE védjegy az egész világon ismertté vált, amelyet 137 országban védjegyztetett, így Ausztráliában és Új-Zélandon is. Az évek folyamán a Lacoste a krokodillogot különböző formákban és stílusokban használta, ideértve a következő alakot is:

A *CI vállalatot* a *Tao* család tagjai alapították. A vállalat Ázsiában ruházati márkáival vált ismertté. Az egyik családtag, *dr. Tan Hian Tsin* 1947-ben egy ingek nyakán alkalmazható krokodillogot tervezett, és végül a család szingapúri üzletében ilyen ingeket árusított 1949-től kezdve.

A Lacoste arra következtetett, hogy *dr. Tan* a krokodillogot a kezdeti LACOSTE védjegy utánzásával tervezte meg, különös tekintettel arra, hogy a francia Davis-kupa csapat az 1940-es években Ázsiában turnézott, amikor a fehér LACOSTE pólóingeket viselő játékosok széles körű nemzetközi és helyi figyelmet vonzottak. A család 1951-ben Hongkongban megalapította a *Crocodile Garments* vállalatot, amely különböző országokban védjegybejelentéseket nyújtott be. Új-Zélandon a krokodillogot 1961-ben 70068 számmal lajstromozták, de azt sem a *CI*, sem a *Crocodile Garments* nem használta.

A Lacoste 1999-ben nyújtott be keresetet a CROCODILE GARMENTS védjegy 70068 sz. lajstromozásának törlése iránt. A felek megegyezése alapján a *Crocodile Garments* ezt a lajstromozást a Lacoste-ra ruházta át. Ezt követően Új-Zélandon Lacoste és a szingapúri *CI* között komoly csaták kezdődtek.

2011 márciusában az Új-zélandi Felsőbíróság bírója, *France* bíró engedélyezte, hogy a Lacoste fellebbezést nyújtson be az Új-zélandi Szellemtulajdon-védelmi Hivatal igazgatóhelyettesének azon döntése ellen, amellyel helyt adott a *CI* a Lacoste CROCODILE védjegyének lajstromozása iránti kérelme ellen benyújtott felszólalásának. *France* bíró azért adott helyt a fellebbezésnek, mert a *CI* nem alapozta meg felszólalását kereskedelmi jelenléttel vagy új-zélandi hírnévvel. Ugyanakkor a Lacoste a CROCODILE védjegyet már használta Új-Zélandon.

A csata kiterjedt arra is, hogy a Crocodile Garments a Lacoste-ra ruházta át a krokodillogót. *Collins* bíró 2014. szeptember 25-én helyt adott a Lacoste fellebbezésének, amelyet a hivatal igazgatóhelyettesének azon döntése ellen nyújtott be, amelyben törölte a lajstromozást. *Collins* bíró ugyanis megállapította, hogy nem volt alapja a lajstromozás törlésének, különös tekintettel arra, hogy a Lacoste bizonyította a lajstromozásban megadott krokodillogó olyan másolatának a használatát, amely nem változtatta meg a logó megkülönböztető jellegét.

A Lacoste 2011. február 10-én új kérelmet nyújtott be a krokodillogó 25. áruosztályban ruházati cikkekre való lajstromozása iránt. A lajstromozás ellen felszólaló CI arra hivatkozott, hogy dr. Tannak szerzői joga van a krokodillogóra, és a Lacoste nem használta ezt a logót Új-Zélandon. A hivatal igazgatóhelyettese helyt adott a felszólalásnak. Ez ellen a döntés ellen mind a két fél fellebbezett a felsőbb bíróságnál. *Clifford* bíró 2015. október 6-án kelt döntésében megállapította, hogy Új-Zélandon nem él szerzői jog a krokodillogóra, mert arra csak szabadalmat, védjegyet vagy mintát lehet engedélyezni, de szerzői jogot nem.

A Lacoste elhárította ellenfelének azt az állítását is, hogy nem használta Új-Zélandon a krokodillogót, mert bizonyította, hogy használta, és továbbra is szándékozik azt használni.

Collins bíró a végleges döntést 2016. februárra ígérte a CI-nek a 70068 sz. lajstromozás törlése iránti keresetével kapcsolatban. Tekintettel azonban arra, hogy négy év alatt a felsőbb bíróság három bírāja három különálló döntést hozott, nehezen képzelhető el, hogy a CI-nek sikerül majd legyőzni René Lacoste szívós krokodilját.

Visegrádi Szabadalmi Intézet

A Visegrádi Szabadalmi Intézet (VSZI) Igazgatótanácsa 2015. december 14-én Magyarország genfi állandó képviselőtén tartotta meg első ülését. Erre az ülésre a VSZI-megállapodás hatálybalépését követő napon került sor, és azon mind a négy visegrádi tagország iparjogvédelmi hivatalának elnöke részt vett, így cseh részről Josef Kratochvil, lengyel részről Alicia Adamczak, magyar részről dr. Bendzsel Miklós és szlovák részről Luboš Knoth.

Az igazgatótanács első ülésén egyhangúlag elfogadta eljárási szabályzatát. A testület munkáját 2016 végéig a cseh elnök, a következő évben a szlovák, 2018 végéig a lengyel és 2019 végéig a magyar elnök fogja vezetni.

A VSZI első igazgatójának 2016. június 30-ig az igazgatótanács dr. Gárdonyi Márkot nevezte ki.